

Taas kun kesä mennyt on **SYKSY SAAPUI**

Ukkostulvien torjunnalle
tulossa hintaa

3

Kirkkomusiikki on tärkeää
Marjatta Saloselle

8

”Ydinpappi” on
aktiivinen eläkkeelläkin

16

Vakaumuksen arviointi haastavaa työntekijöillekin

Viime kuussa Suomen Ekumeenisen neuvoston jäsenkirkkojen johtajat esittivät huolestuneisuutensa turvapaikanhakijoiden pakolautuksista. Kannanotosta uutisoi valtakunnan media.

Myös maakuntamme ykköslehti Satakunnan Kansa otti asiaan kantaa pääkirjoituksessaan (27.8.). Siinä muun muassa kyseenalaistettiin kirkon työntekijöiden kyky arvioida uskon etsinnän aitoutta. Pääkirjoitus on, ainakin niin aikanaan kansakoulussa opetettiin, lehden virallinen kannanotto.

Vakaumuksen arviointi on tunnetusti vaikeaa. Aikanaan tällaista arviointia suoritti lautakunta, joka pyrki toteamaan siviilipalvelukseen pyrkivän asevelvollisen eettisen tai uskonnollisen vakaumuksen. Kokemus osoitti, että tällaisen arvion tekeminen oli ongelmallista ja siksi käytännöstä luovuttiin. Nykyään asevelvollisen oma ilmoitus riittää vakaumuksen takeeksi. Nyt maahanmuuttovirasto ja hallinto-oikeudet yrittävät tehdä turvapaikanhakijoille jo kertaalleen toimimattomaksi todettua arviointia.

Seurakuntiimme liittyvien turvapaikanhakijoiden rippikoulu ennen kastetta kestää vähintään kolme kuukautta. Käytännössä aika on pidempi. Rippikoulua edeltää osallistuminen jumalanpalvelukseen ja seurakunnan muihin tilaisuuksiin. Tutustumisen ja keskustelujen jälkeen voi aloittaa rippikoulun. Prosessi on sen verran pitkä ja vaativa, että ilman aitoa kiinnostusta ei jaksa jatkaa kasteeseen saakka.

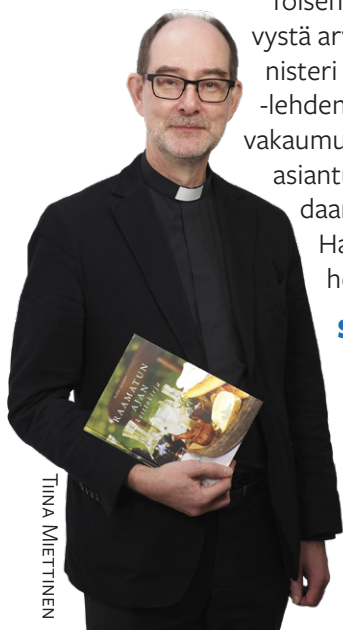
Vakaumuksen arvioiminen ei ole seurakuntien työntekijöillekään helppoa. Oma ammattitaito ja seurakuntaan liittyjän kanssa kuljettu tie rippikoulun aloittamiseen ja itse kasteopetus antavat käytännössä vahvan näkemyksen etsinnän aitoudesta.

Pitäisikö uskonnollisen vakaumuksen arvioinnissa sitoutumisen, rippikouluun osallistumisen, kirkon jäsenyyteen pyrkimisen ja pääsemisen sekä seurakunnan toimintaan osallistumisen riittää vakaumuksen mitaksi? Kun oleskelulupa myönnetään aluksi määräaikaisena, on sen uudelleen arvioinnin aikana paikka tarkastella myös sitoutumisen kestävyyttä.

Toisen arvion seurakuntien työntekijöiden kyvystä arvioida uskon kysymyksiä antaa sisäministeri Maria Ohisalo (vihr.) Kirkko ja kaupunki-lehden haastattelussa (30.8.): ”Kirkoilla on vakaumukseen liittyvissä asioissa arvokasta asiantuntemusta, jonka huomioimisella voidaan edistää oikeusturvan toteutumista. Haluan omalta osaltani kehittää vuoropuhelua kirkon kanssa.”

Sivistysvaltiolle yksikin vakaumuksensa tai uskonsa tähden kärsimykseen lähetettävä ihminen on liian paljon.

Sivistysvaltiolle yksikin vakaumuksensa tai uskonsa tähden kärsimykseen lähetettävä ihminen on liian paljon.

TIINA METTINEN

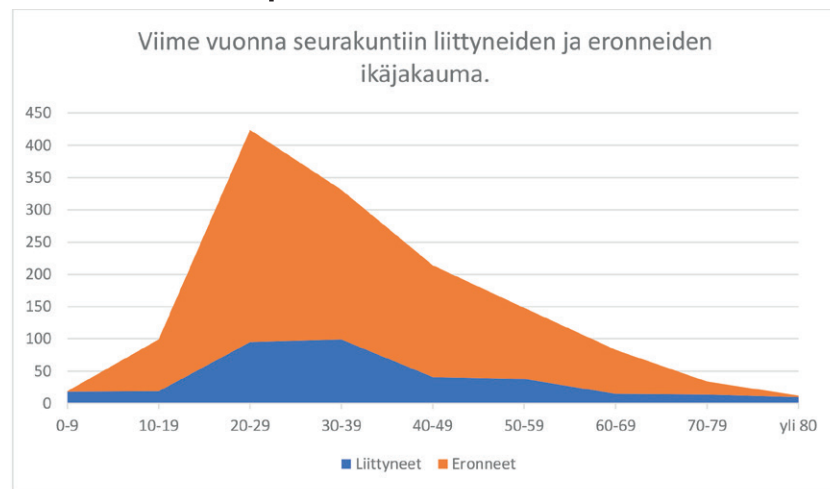
HEIMO HIETANEN
päätoimittaja
heimo.hietanen@evl.fi

Älä selitä: 'Enhän tunne koko asia', sillä sydänten tutkijaa sinä et petä.

Snl. 24:12

AJANKOHTAISTA

Nuoret aikuiset aktiivisimpia

Porin ev.lut. seurakuntayhtymässä pidetään kirjaa seurakuntien jäsenmääristä. Viime vuoden tilastoista voidaan havaita, että seurakuntaan liittyneiden ja eronneiden määrä painottuu vahvasti 20–39 -vuotiaisiin.

Eroamisten huippu on 20-vuotiaiden kohdalla, jonka jälkeen määrä on laskusuuntaista aina 80-vuotiaisiin saakka. Liittyneiden huippulukemat kestävät 20–39 -vuotiaiden ikävälillä verran

ja laskusuunta on lievempää eronneiden käyrään verrattuna. Eronneita on kuitenkin joka ikäluokassa enemmän kuin liittyneitä.

Grafiikassa on esitetty viime vuonna yhtymän seurakuntiin liittyneiden ja seurakunnista eronneiden yhteen laskettu lukumäärä ikävuosittain.

Lähde: Porin ev.lut. seurakuntayhtymän keskusrekisteri

Teokset nähtäville

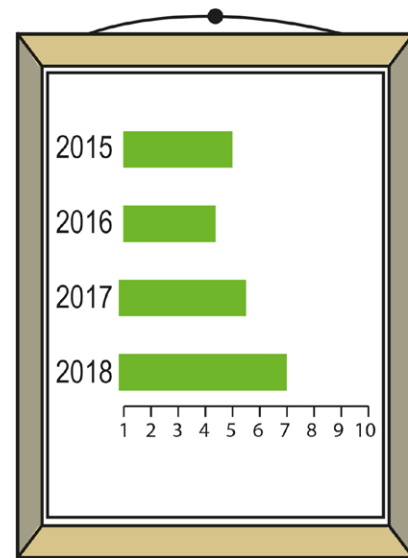
Erilaisten hengellisten tapahtumien lisäksi Porin ev.lut. seurakuntayhtymä tukee myös kulttuuria. Yhtymän seurakunnissa nähdään vuosittain erilaisia näyttelyitä ja esittelyjä, joissa pääsee ihailemaan eri tyylein tehtyjä käsitöitä ja teoksia.

Näyttelyitä voi pitää niin ryhmä kuin yksittäinen taiteilijakin. Näyttelyitä pidetään ensisijaisesti seurakuntien kiinteistöissä.

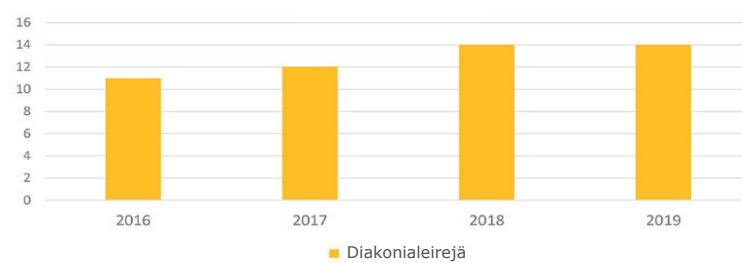
Itse tehtyjen teosten lisäksi näyttelyissä voidaan nähdä myös erilaisia kokoelmia ja muistoesineitä. Tästä hyvänä esimerkkinä on viime vuoden kastemekkonäyttely, joka pidettiin Länsi-Porin kirkossa.

Mikäli mielessäsi on sopiva näyttelyidea, tuo ideasi esille omassa seurakunnassasi, esimerkiksi seurakuntasihteerille.

Grafiikassa on esitetty erilaisten näyttelyiden lukumäärät yhtymän seurakunnissa vuosina 2015–2018.

Iloa leiritoiminnasta

Seurakuntayhtymälle on tärkeää tarjota toimintaa eri ikäryhmille. Diakoniatyö järjestää vuosittain reilut kymmenen erilaista leiriä Junnilan ja Silokallion leirikeskuksissa.

Leirejä on muun muassa senioreille, mielenterveyskuntoutujille, kehitysvammaisille ja perheille. Diakonialeirit ajoit-

tuvat kesään ja alkusyksyyn.

Taulukkoon on merkitty diakonialeirien lukumäärät vuosina 2016–2019.

Diakonialeirit ovat yksi osa kaikista Porin ev.lut. seurakuntayhtymän leiritoiminnasta. Seurakunnat järjestävät erikseen myös omia leirejä ja matkoja, joita toteutetaan ympäri vuoden.

Riskikohteita on rakennuksessa todella lukematon määrä.

kiinteistöpäällikkö Arto Huhtanen

Kiinteistöpäällikkö Arto Huhtanen osoittaa seurakuntakeskuksen kellaritiloissa kohtaa, jossa useilla vesiputkillla on saumakohtat ja jotka huonokuntoisina sitten pettivät ukkostulvan yhteydessä.

Miljoonaremontti häämöttää edessä

Elokuinen tulva osoitti seurakuntakeskuksen riskikohteet voimakkaiden ukkoskuurojen kaltaisissa tilanteissa.

MATTI KUHNA

Elokuun alkupuoliskolla Porissa sattunut lyhyt, mutta raju ukkoskuuro teki pahaa jälkeä myös Porin seurakuntakeskuksen kellarikerroksessa. Sinne tulvinut vesi kasteli lattia- ja seinärakenteita, joiden kuivaus kesti kuukauden.

Lisäksi vesi tuhosi tiloihin varastoitua tavaraa, jota sitten jouduttiinkin heittämään jätelavalle.

Kiinteistöpäällikkö **Arto Huhtanen** mukaan tulvaan oli useita syitä.

–Ilmeisin oli kiinteistömme sadevesiviemäri, jota ei ole mitoitettu tällaisia poikkeustilanteita varten. Muita osasyitä olivat kellarin seinien ja katon vedeneristeiden vanheneminen ja sitä kautta vuotaminen sekä lvi- ja viemäriputkiläpivientien tiivisteiden vuotaminen rankkasateen vedenpaineen johdosta.

Kellaritilojen kokonaispinta-ala on noin 1 100 neliötä, joista ukkostulvassa kastui 200–300 neliötä. Vahinkojen laa-

juudesta on tekeillä raportti, jonka pohjalta sitten käydään neuvotteluja vakuutusyhtiön kanssa.

Kaikkiaan vettä tulvi kellariin noin 50 kuutiometrin verran, mikä vastaa yhtä rekka-autolastillista. Pahin vuoto sattui rakennuksen Itä- ja Eteläpuiston puoleisissa kulmassa.

TEKNIKKAA UUSITTAVA

Huhtanen arvioi mahdollisista uusista tulvista johtuvat riskit niin suuriksi, että asialle on tehtävä jotain. Keskiviikkona kokoontunut yhteinen kirkkoneuvosto sai tilanteen tiedokseen.

Madonlukuja on luvassa, sillä sadevesiviemäroinnin korjaaminen ja kellarin ulkopuolisen vedeneristyksen uusiminen maksaisi kaikkiaan miljoona euroa, mikä on iso summa nykyisessä taloustilanteessa. Seurakuntakeskus on valmistunut vuonna 1978, ja osa nyt yhä

käytössä olevasta tekniikasta on alkuperäistä ja siis auttamattomasti vanhentunutta. Ilmanvaihtokoneitakin pitäisi uusia.

–Puoli vuotta kestävä peruskorjaustyö tarkoittaisi sitä, että sisäpuoliset sadevesiviemärit olisi otettava näkyville seurakuntakeskuksen sisällä ja muutettava paineellisiksi. Samalla olisi käytävä läpi kellarin vedeneristys. riskikohteita on todella lukematon määrä, Huhtanen luettelee.

Remontin ansiosta myös pitkään vakaakäytöllä olleet kellaritilat saataisiin kokonaan käyttöön.

TÄRKEYSJÄRJESTYKSEN KÄRJESSÄ

Itse suunnitteluvaiheen kustannukset olisivat 40–50 000 euroa. Huhtanen toivoo, että seurakuntakeskuksen remontti voitaisiin ajoittaa vuo-

delle 2021.

–Tämä voidaan luokitella kärkipään hankkeeksi, koska rakennus palvelee seurakuntayhtymää niin laajasti.

Ongelmallista on vain se, että vuodelle 2021 on jo ehditty aiemmin laaditussa investointiohjelmassa sijoittaa vuosina 2020–2021 suoritettava Länsi-Porin kirkon toimitilojen korjaus, joka maksaisi 1–1,5 miljoonaa euroa sekä Käppärän hautausmaan kasteluvesijärjestelmän ja aluevalaistuksen uusiminen, jotka yhdessä tekisivät satoja tuhansia euroja. Edessä on siis arvokeskustelu sen suhteen, mitä halutaan.

Seurakuntakeskuksen lisäksi Huhtanen mainitsee mahdollisten ukkostulvien kannalta seurakuntayhtymän kellarilliset kiinteistöt vaaranalaisiksi kohteiksi, jos sadevesiviemärit eivät jostain syystä vedä.

Hautala hakemassa Kankaanpäähän

Säkylä-Köyliön vs. kirkkoherra, Lavian kirkkoherrana pitkään toiminut **Anna-Kaisa Hautala** on hakemassa Kankaanpään kirkkoherran virkaa, jonka Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli julisti haettavaksi elokuun lopulla **Keijo Rainerman** eläköitymisen johdosta.

Sen sijaan Lavian vs. kirkkoherra **Tuija Kruus** sekä Kankaanpäässä asuva Länsi-Porin kirkkoherra **Mika Kyytinen** ovat osaltaan todenneet, etteivät ole hakemassa kyseistä virkaa.

Haku aika Kankaanpäähän umpeutuu 27. syyskuuta.

Aluerekisteri-uudistus etenemässä

Uudistushanke seurakuntien yhteisen aluerekisterin saamiseksi Satakuntaan etenee. Yhteisneuvottelu järjestetään Ala-Satakunnan ja Porin rovastikunnan lääninrovastien johdolla torstaina 3. lokakuuta Porin seurakuntakeskuksessa.

Neuvotteluun osallistuu myös rekisterijohtaja **Sanna Heickell** Kirkkohallituksesta.

Toukokuun lopulla pidetyssä neuvonpidossa kaikki Satakunnan seurakunnat ilmaisivat halunsa aluekeskusrekisterin valmisteluun Satakunnassa.

Pori Organiin taas nimekkeitä esiintyjiä

Ensi kesän Pori Organ -festivaalin suunnittelu on jo hyvässä vauhdissa. Ulkomaisia taiteilijavieraita ovat ainakin **Nathan Laube** Yhdysvalloista, **Thierry Escaich** Ranskasta, **Ben van Oosten** Hollannista ja **Gerard Brooks** Englannista.

Avajaiskonsertissa maanantaina 8. kesäkuuta esiintyy Porin Filharmoninen Kuoro **Ognian Vassilevin** johdolla. Tapahtuma järjestetään 8.–14.6.2020.

Pori havittelee ympäristödiplomia

Porin ev.lut. seurakuntayhtymä on aloittelemassa työtä oman ympäristödiplomin saamiseksi. Asia oli laajemmin esillä viime viikolla pidetyssä työyhteisöpäivässä, jossa paitsi hankkeen suuntaviittoa selviteltiin yhtymän työntekijöille, myös pyydettiin heiltä ideoita ryhmätöiden kautta.

Ajatus seurakuntien ympäristödiplomeista on peräisin kirkolta, ja myös tuomiokapitulit ovat olleet liikkeellä kannustusmielessä. Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajan, Keski-Porin vt. kirkkoherran **Heimo Hietasen** mukaan kyseessä on Porin osalta iso prosessi, jonka vuoksi tarkkaa aikataulua ei nyt kannata määritellä.

Ensi keväänä Turun arkkihiippakunnan ympäristötyöryhmän on määrä vierailla Porissa oman kokouksensa merkeissä. Vierailulla ei ole tekemistä Porin ympäristödiplomihankkeen kanssa.

Armollisuus itselleen auttaa jaksamaan

Teetkö työsi liian hyvin? Jos et ehdi levätä ja tunnet uupuvasi erilaisten töiden hoitamiseen, niin mieti teetkö työsi liian hyvin.

Näin opastavat korkeissa viroissa toimivat suomalaiset naiset, joilla on työn lisäksi perhettä hoidettavanaan. He kertovat, että edellytys arjen pyörittämiseen on se, ettei mitään tee täydellisesti, ei työssä, kotona eikä vapaa-ajalla.

Ihmiset ovat kautta aikain tarvinneet apua työn ja levon rajaamisessa.

Kaikelle saa antaa aikaa ja osamistaan maksimissaan 80 prosentin panoksella. He eivät anna tällaista ohjetta siksi, etteivätkö he haluaisi tehdä työtään mahdollisimman hyvin, vaan siksi, että paineiden keskellä perheen ja työn pyörittäminen olisi ylipäättään mahdollista.

Ja toisaalta, eivät nämä toimitusjohtajat, yksityisyrittäjät ja muut korkeassa asemassa olevat hoida suinkaan työtään huonosti. Onhan koulunkin arvosana kahdeksan hyvän työn merkki: ei erinomainen eikä välttävä mutta hyvä.

Naiset kertovat huomanneensa, että 80 prosentin panoksella lopputulos on hyvin samankaltainen kuin jos hioisi työnsä yksityiskohtia tätä pidemmälle.

Tämän ohjeen opin Uraäidin selviytymisoppaasta (kirjoittanut Anni Erkko, Atena Kustannus Oy 2019), mutta samaa viisautta löytyy Raamatustakin. Mistään uudesta ohjeesta ei siis ole kysymys. Tämä paljastaa myös sen, että ihmiset ovat kautta aikain tarvinneet apua työn ja levon rajaamisessa.

Raamatussa annetaan itse asiassa tosi selkeä ja hyvin käytännönläheinen ohje: tee työtä kuusi päivää ja pyhitä joka seitsemäs päivä levolle (2. Moos. 20:8). Ja ihminen on luotu sellaiseksi, että toki näinä kuutenakin päivänä tarvitaan lepoa.

Tämä tarkoittaa siis sitä, että hyvä määrä työtä olisi todellakin alle 80 prosenttia viikosta. Jeesus myös muistutti meitä ihmisiä että ”sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten” (Mark. 2:27).

Monille tunnollisille tämä maksimissaan 80 prosentin hyödyntäminen vaatii opettelua. Maksimissaan kun tarkoittaa sitä, että osa asioista kannattaisi tehdä tätäkin kevyemmin.

Tämän opetteluun tarvitaan myös toinen toistemme apua. Voit pysäyttää uupuneen näköisen ihmisen kysymällä, että ”teitkö tämän homman nyt varmasti vain 80-prosenttisesti?” Tällainen kysymys voi auttaa huomaamaan, että keventämisen varaa olisi. Ja että samoihin tuloksiin pääsisi vähemmälläkin itsensä piiskaamisella.

Armollista on, että työnsä saa ja voi tehdä hyvin ilman täydellisuuden tavoittelua.

ANNA KASVINEN
anna.kasvinen@gmail.com
Äitiyslomalla oleva Meri-Porin seurakuntapastori.

RAINO SALMIJÄRVI

Kansan- lähetystä puoli vuosisataa

Satakunnan Kansanlähetyksessä täyttyä 50 vuotta. Porissa tasavuotia vietetään juhlallisilla menoin.

TIINA MIETTINEN

Suomessa elettiin 60-luvulla herätyksen aikaa. Mukana oli vahvasti myös lähetyssinnostusta, joka synnytti lähetyksen kanavaksi Kansanlähetyksen.

Satakunnan alueelle Kansanlähetyksen jalkautui 1969 ja monet Porin alueen nuorisoherätyksessä mukana olleet nuoret löysivät paikkansa Satakunnan Kansanlähetyksestä.

Toiminnassa alusta asti mukana ollut, eläkkeellä oleva entinen piirinhoitaja **Pentti Heinilä** kertoo, miten *Raamatussa* ilmoitettua lähetyksensä hahmotettiin toteutettua.

– Halusimme julistaa evankeliumia lähellä ja kaukana. Halusimme myös tehdä lähetystyötä. Nuorisoherätyksen myötä meitä nuoria oli paljon ja Nuorisolähetyksen yhdistyi Kansanlähetyksen kanssa yhdeksi toiminnaksi, hän tiivistää.

PAIKALLISESTI MUKANA

Tänä päivänä, 50 vuotta myöhemmin, yhä aktiivisessa toiminnassa oleva Kansanlähetyksen jalkauttanut toimintansa ruohonjuuritasolle ympäri Suomea. Joka maakunnasta löytyvät toimisto ja toimitilat.

– Monista järjestöistä poiketen pystymme Kansanlähetyksen puitteissa olemaan todella paikallisesti mukana alueen hengellisessä elämässä,

Monilla paikkakunnilla on oma vastuuryhmänsä, Heinilä toteaa.

Satakunnan Kansanlähetyksen tekee vuosittain lähes jokaisen Porin ev.lut. seurakuntayhtymän seurakunnan kanssa yhteistyötä. Yhteisen toiminnan lisäksi seurakuntien kanssa on lähettisopimukset,

eli yhteiset ulkomaa-lähetit.

Tänä vuonna lähetettä on ollut 17 yhdeksässä maassa ympäri maailmaa, esimerkiksi Japanissa, Keniassa, Etiopiassa ja Kyproksella sekä Etu-Aasian alueella.

Piirillä on myös Länsi-Porin seurakunnan kanssa nimikkokokohde Mordvassa Venäjällä.

EVANKELIUMIA UUSILLE ALUEILLE

Yhdistykselle ominaista on levittää evankeliumia sinne, missä sitä ei ole ennen julistettu. Heinilä kertoo, miten Kansanlähetyksessä on haluttu valita työn kohteiksi sellaisia maita, missä kristillistä julistusta on tehty vähän.

–Emme halua kulkea valmiita latuja, vaan tehdä niitä, hän summaa.

Heinilä tunnetaan erityisen hyvin siitä, miten hän kuljettanut nuorena *Raamattuja* kommunistiseen Neuvostoliittoon ja Itä-Eurooppaan. Hän on jakanut muistonsa ja kokemuksensa elämänsä kirjassaan *Erittäin Salainen*.

Evankeliumia halutaan yhä levittää periaatteella, että lähetti lähetetään maailmalle julistamaan evankeliumia ja perustamaan seurakuntia sekä auttamaan hädässä olevaa ihmistä. Evankeliumin levittäminen uusille alueille ei ole aina turvallista. Kansanlähetyksen kokenut vuosien saatossa neljän lähten marttyyrikuoleman Afganistanissa, kun nämä joutuivat henkikirikoksen uhreiksi.

Heinilä haluaa kertoa kollegastaan **Kaija Martinista**, joka kävi säännöllisesti auttamassa syrjittyjä naisia Talibanien hallitsemassa kylässä Afganis-

Kirkko valmistautumassa ensi vuoden SuomiAreenaan

MATTI KUHNA

Kirkkohallituksen, Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin ja Porin ev.lut. seurakuntayhtymän edustajista koostuva koordinaatiotyöryhmä on jo aloittanut ensi kesän kirkollisen SuomiAreenan ohjelman valmistelut.

Vaikka suunnittelutyö on vasta alussa, näyttää nyt jo selvältä, että kirkon osuus koostuisi samanlaisesta kokonaisuudesta kuin menneenäkin kesänä käsittäen muun muassa Piispan torikahvit, Piispan iltahetket ja paneelin.

Koordinaatiotyöryhmän puheen-

johtajaa ei vielä ole nimetty. Ilmeistä kuitenkin on, että puheenjohtajaksi on tulossa Kirkkohallituksen edustaja.

SuomiAreenan ensi vuoden pääteemana on ”Huomisen rakennuspalikat: kestävä kehitys, kansainvälisyys ja lasten unelmat.”

Tapahtuma järjestetään Porissa 13.-17. heinäkuuta 2020. Pääyhteistyökumppaneita ovat Itsenäisyyden juhlayöiden lastensäätiö Iltä ja lasten oikeusjärjestö Plan International Suomi.

Hakuaika tapahtuman järjestäjäksi päättyi elokuun lopussa.

FAKTA

Satakunnan Kansanlähetys

- Perustettu 17.10.1969.
- Tärkein tehtävä on levittää evankeliumia ihmisten keskuuteen.
- Lähetyskoti toimii Porin seurakuntakeskuksen 5. kerroksessa. Toimintaa on usein myös seurakuntien toimitiloissa.
- Satakunnan Kansanlähetysyhteistyö seurakuntien kanssa on todella laajaa. Toiminta käsittää muun muassa erilaisia piirejä ja seminaareja, raamattuopetusta, lähetystapahtumia sekä lasten ja nuorten tapahtumia.
- Puolen vuosisadan aikana sen toimesta on lähetetty yli sata lähettiä eri puolille maailmaa. Tänä vuonna lähetejä on ollut työkentällä 17.

Elämäntyönsä Satakunnan Kansanlähetysyhteistyön parissa tehnyt Pentti Heinilä odottaa innolla tulevia 50-vuotisjuhlia.

tanissa.

– Kansanlähetystä on vuosien saatossa kritisoitu siitä, että se tekee syrjivää lähetystyötä. Kuitenkin järjestöme on auttanut todella monia ihmisiä, jotka eivät ehkä olisi saaneet mitään muuta apua. Esimerkiksi Kaija oli ainoa, joka auttoi näitä syrjittyjä naisia. Valitettavasti hän sai surmansa taksissa ollessaan matkalla hakemaan naisille tarvikkeita, Heinilä muistelee surullisena.

SYDÄMEN KUTSUMUS

Kansanlähetysyhteistyön parissa elämäntyönsä tehnyt Heinilä kertoo, miten toimintaan mukaan lähteminen oli hänelle luontainen valinta, johon elämä johdatti.

– Olin mukana Kansanlähetysyhteistyön

perustavassa kokouksessa lokakuussa 1969. Kun yhdistys oli perustettu, luovuin nuorisotyönohjaajan virastani Keski-Porin seurakunnassa ja lähdin Kansanlähetysyhteistyön työntekijäksi ja siitä kautta moneksi vuodeksi lähetystyöhön ulkomaille.

Heinilä kokee, että hänelle itselleen on ollut suuri kunnia saada tehdä tärkeintä työtä, mitä maa päällään kantaa – levittää evankeliumia. Hän kertoo uppoutuneensa työelämässä ollessaan lähetystyöhön täysillä.

– Yksi ikimuistoinen hetki oli lähtöjuhlan messu vuonna 1973, kun Keski-Porin kirkko oli täynnä väkeä lähetämässä perhettäni ja kollegoitani lähetysmatkalle. Lähetysinnostus oli aivan liikuttavaa, Heinilä kertoo.

JUHLA

**Lauantaina
19. lokakuuta
Teljän kirkolla
kello 13 alkaen.**

Ohjelmaan sisältyy muun muassa juhlapuheita, keittolounas, juhlakahvit sekä kello 18 alkaen iltamessu. Lapsille on omaa ohjelmaa klo 14–15 ja 16–17.

Seurakunnan kanttorista vuoden lavialainen

TAPIO JÄRVINEN

Seurakunnan kanttori **Marina Hämäläinen** on Lavia-Seuran Yks Tammönen 2019.

Vuonna 1958 Mustanmeren liepeillä Sotshissa syntynyttä Hämäläistä alkoi musiikki kiinnostaa jo viisivuotiaana. Hän aloittikin musiikin opiskelut kahdeksanvuotiaana.

Opiskeluputki silloisessa Neuvostoliitossa oli pitkä ja käsitti musiikkikoulun, musiikkiopiston ja lopuksi Rimski-Korsakov -konservatorion.

Opiskelujen jälkeen hän työskenteli musiikinopettajana lähellä Viroa, josta palasi takaisin Sotshin liepeille perheen perustamisen yhteydessä. Siellä hän työskenteli musiikkikouluissa sekä opettajana että vararehtorina.

Hämäläisen puoliso **Alfred** on Inke-

rinsuomalaisia ja niinpä he tulivat Suomeen paluumuuttajina vuonna 1999. Laviaan he saapuivat marraskuun synkkyudessa linja-autokyydillä.

Hämäläinen pääsi nopeasti kiinni työelämäänsä. Kanttorin sijaisuuksien myötä aukeni mahdollisuus virkaan, mutta ensin piti suorittaa kirkkomuusikon tutkinto Turussa oppisopimuksella.

Normaalisti neljä vuotta kestävä koulutus sujui häneltä kielivaikeuksista huolimatta 2,5 vuodessa. Näin aukeni ura Lavian seurakunnan kanttorina.

Toimessaan hän vetää normaalityön lisäksi muun muassa kirkkokuoroa, lauluryhmää ja lasten kuoroa.

Hän antaa vapaaehtois pohjalta pianotunteja sekä lapsille että aikuisille.

sille, auttaa yhdistyksiä musiikillisten ohjelmien kanssa, esiintyy erilaisissa vanhusten ja veteraanien tilaisuuksissa ja opettaa myös tarvittaessa venäjän kieltä.

–Näin maksan takaisin aiemmin saamaani apua, uudeksi lavialaiseksi itseään kutsuva Hämäläinen toteaa omasta puolestaan.

Lavia-Seura myöntää Yks Tammönen -arvonimen vuosittain laadukkaaksi katsomalleen lavialaiselle.

Marina Hämäläinen tunnustuksen symboliksi valitun ison kahvipannun kanssa.

ANNA-LIISA HUHTALA

–Toivon, että joskus koittaisi vielä sellainen aika, että ehtisin lukea nykyistä enemmän, toteaa Satakunnan kauppakamarin toimitusjohtaja Minna Nore viimeaikaisten suosikkikirjojensa äärellä.

Kiireinen elämänrytmi syö aikaa lukuharrastukselta

Toimitusjohtaja Minna Nore on jo vuosia aloittanut kesälomansa saman romaanin lukemisella.

MATTI KUHNA

Lukeminen oli Satakunnan kauppakamarin toimitusjohtajalle **Minna Norelle** nuorempana tärkeä harrastus.

–Esimerkiksi teini-ikäisenä ahmin paljon dekkareita ja **Agatha Christien** tuotanto tulikin minulle hyvin tutuksi, hän muistelee.

Nykyisin hänelle jää kiireisen elämänrytmin takia paljon vähemmän aikaa lukemiselle.

–Aivan liian vähän ehdin lukea mitään. Olen tässä mielessä tyyppinen esimerkki ajankäytön haasteista, hän tunnustaa.

LUETTAVAA TARPEISIIN

Diplomi-insinöörin koulutuksen saaneen Noren mukaan hän pystyy oikeastaan vasta loman alkaessa ohjelmoitumaan niin, että kirja pysyy kädessä. Hän on myös jo vuosia aloittanut lomansa samalla kirjalla. Kyseessä on **Pe-**

ter Maylen *Hotelli Pastis*.

–Tämän kirjan olen lukenut jo kuusi kertaa, ja kyseessä on minun perinteinen tapani siirtyä lomalle. Tämä on veijaritarina, jonka parissa todella rentoudun.

Maylen romaanin lisäksi Nore poimii muumikassistaan esiin **Marie Kondon** *KonMari*, **Jo Nesbön** *Macbethin* sekä **Helena Åhmanin** ja **Harri Gustafbergin** yhdessä kirjoittaman tietokirjan *Tilannetaju. Päättää paremmin*.

–KonMari on sisustukseen liittyvä filosofia, jonka tiimoilta ympäriltä pyritään karsimaan tarpeetonta tavaraa ja nostamaan tilalle sellaisia esineitä, jotka tuottavat iloa. Tilannetajun merkitys puolestaan korostuu johtavassa asemassa olevilla ja myös itse olen kiinnostunut oppimaan tuosta puolesta enemmän.

Hän tunnustaa, että joskus myös kirjan kaunis kansi saattaa houkuttaa sen lukemiseen.

AJAN TASALLA PYSYTTÄVÄ

Nore on työnsä puolesta paljon työmatkoilla erityisesti Helsingissä. Useimmiten matkat taittavat junalla.

–Junassa istuminen on hyvää aikaa tehdä töitä läppärillä. Sen sijaan lukemiseen en tuota aikaa käytä.

Hän myöntää, että hänenkaltaisellaan johtavassa asemassa olevalla toimijalla on myös jatkuvia paineita oman alan ammattikirjallisuuden lukemiseen.

–Tässä työssä on pakko pitää itsensä ajan tasalla.

Toimitusjohtaja Minna Nore osallistuu Teljän kirjallisuuspäivien tiimoilta lauantaina 12. lokakuuta paneeliin, jossa kysytään ”Viekö ura ajan ja lukemisen?”

Teljän kirkolla pidettävien tämänkertaisen kirjallisuuspäivien teemana on ”Osaammeko kuitenkin lukea?” Päivien aikana pohditaan lukemisen tulevaisuutta ja erilaisia lukemisen tapoja.

Teljän kirjallisuuspäivät 11.-12.10.2019

”Osaammeko kuitenkin lukea?”
Lukemisen tulevaisuus ja erilaiset lukemisen tavat

PERJANTAI

klo 18.30 alkaen

Merkityksellisiä sanoja

Luetaan toisillemme lyhyehköjä suosikkitekstikattelmiamme, jotka voivat olla peräisin esimerkiksi romaaneista, tietokirjoista, sarjakuvista tai kolumneista. Voit valita oman/omat tekstisi, osallistua keskusteluun tai vain tulla kuulemaan muiden valintoja. Tilaisuus päättyy iltapalaan.

LAUANTAI

klo 9.30 kahvi

klo 10–11.30 Osaammeko kuitenkin lukea?

- Luen lapselle - luen lapselle (Salla Wahlman ja Sirkka-Liisa Savinen), 10–15 min.
- Digikirjat vai ei? Vuoropuhelussa Petra Hietanen ja Mari-Anna Frangén-Stålnacke.
- Emeritusprofessori ja kirjailija Panu Rajala: Miten lukija vaikuttaa kirjailijaan, miten kirjallisuus lukijoihin?

klo 12-13.30

”Viekö ura ajan ja lukemisen?”

Kirjallisuuskritiikko, filosofian maisteri Jari Hiltusen johdolla paneelissa keskustelevat toimitusjohtaja Minna Nore, rehtori Juha Vasama, markkinoinnin ja viestinnän kouluttaja Jani Wahlman ja varatoimitusjohtaja Anne Ekberg.

klo 13.30 lounas

Vapaaehtoinen kahviraha menee päivien kulujen kattamiseen.

Papit ovat rantautumassa Porin kahviloihin

Keski-Porin seurakunnan työntekijät, kappalainen Henrika Hyttinen-Koponen ja diakoniatyöntekijä Mikko Salonen päivystivät Espresso Housessa omalla vuorolla syyskuun ensimmäisenä torstaina.

MATTI KUHNA

Kirkon edustajien on usein toivottu rantautuvan enemmän ihmisten keskele kujeille ja toreille. Syksyn aikana Porissa asiasta ovat ottamassa kopin Keski-Porin ja Teljän seurakunnat.

Keskiporilaisten päivystyspaikaksi on valittu Espresso House Puuvillan kauppakeskuksessa ja teljäläisten Mikkolan Prisman Ravintolamaailma. Espresso Housessa on tätä varten varattu pöytä. Ainakin alkuvaiheessa Keski-Porista on mukana kaksi työntekijää.

–Tarkoituksena on luoda sellainen paikka, jossa seurakunnan työntekijä on helposti tavattavissa, vt. kirkkohera **Heimo Hietanen** sanoo.

Hänen mukaansa Keski-Porin seurakunnassa ajatus työntekijöiden tavoitettavuudesta ihmisten kesellä syntyi toisistaan riippumatta pappien ja diakoniatyöntekijöiden keskuudessa.

–Idea sai oikeastaan enemmän ilmaa siipiensä alle viime syksynä seurakuntavaalien yhteydessä, jolloin huomasimme, että kauppakeskuksista on tullut ihmisten olohuoneita.

Hän myös korostaa päivystyksen ns. matalan kynnyksen luonnetta, jossa korostuu ihmisten kohtaaminen. Kahvipöydän ääreen ei sen vuoksi halutakaan mitään näyttävää ständiä, vaan ainoastaan pöydässä oleva visuaalinen materiaali informoi siitä, mistä tässä on kysymys.

–Katsomme syksyn ajan, millaisen vastaanoton tämä ideamme saa ihmisten keskuudessa ja sen mukaan sitten teemme päätöksen jatkosta, Hietanen toteaa.

Seurakunnan työntekijöiden rantautumista kahviloihin on kokeiltu muualakin erilaisin mallein. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on niin ikään päivystetty kauppakeskuksissa.

Keski-Porin seurakunnan pappi ja diakoniatyöntekijä ovat ihmisten tavattavissa kahvila Espresso Housessa Puuvillan kauppakeskuksessa torstaisin klo 16.00-17.30. Teljän papit ovat puolestaan tavattavissa Ravintolamaailmassa Prisma Mikkolassa niin ikään torstaisin klo 14-15. Mallia kokeillaan ainakin syksyn ajan.

”Matkallaan kohti Jerusalemia Jeesus kulki Samarian ja Galilean rajaseudulla. Kun hän oli tulossa erääseen kylään, häntä vastaan tuli kymmenen spitaalista miestä. Nämä pysähtyivät matkan päähän ja huusivat: ’Jeesus, opettaja, armahda meitä!’ Nähdessään miehet Jeesus sanoi heille: ’Menkää näyttämään itsenne papeille.’ Mennessään he puhdistuivat. Huomattuaan parantuneensa yksi heistä kääntyi takaisin. Hän ylisti Jumalaa suureen ääneen, lankesi maahan Jeesuksen jalkojen juureen ja kiitti häntä. Tämä mies oli samarialainen. Jeesus kysyi: ’Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän muuta ovat? Tämä muukalainenko on heistä ainoa, joka palasi ylistämään Jumalaa?’ Ja hän sanoi miehelle: ’Nouse ja mene. Uskosi on pelastanut sinut.’ ”

(Luuk. 17: 11-19)

Kiitos elämästä

Sairaus yhdistää. Samanlaiset oireet, diagnoosi, ihmisten suhtautuminen ja sairauden tuomat arjen haasteet luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta. On helppo ymmärtää samassa tilanteessa olevaa kohtalotoveria. Monelle sairastuneelle vertaistuki on tärkeää, ja niin näyttää olleen jo Jeesuksen aikaan.

Evankeliumi kertoo kymmenestä spitaalisesta, jotka olivat lyöttäytyneet yhteen. Spitaaliksi nimetty sairaus oli hyvin pelätty. Sen uskottiin tarttuvan helposti ja siksi sairastuneet eristettiin yhteisön ulkopuolelle. Heidän tuli terveitä kohdatessaan pysyä kaukana ja varoittaa muita tartuntavaarasta huutaen: ”Saastainen, saastainen.”

Spitaalisten joukkoon mahtui yksi samarialainen. Normaalisti juutalaiset eivät olisi olleet missään tekemisissä saatikka hyväksyneet joukkoonsa tasavertaiseksi samarialaista, mutta koska sairastuneiden kohtalo yhteisön hylkääminä oli kova, eivät edes väärä syntyperä ja usko estäneet pääsyä vertaisten joukkoon.

Tämä kovaonnisten ryhmä kohtaa Jeesuksen. He ovat kuulleet hänestä, koska huutavat turvallisen matkan päästä: ”Jeesus, opettaja, armahda meitä!” Jeesus ei tule lähelle, ei kosketa, rukoile tai julista armahdusta, vaan käskee heidän mennä temppeliin pappien luo.

Siihen aikaan sairaudet diagnosoi papisto. Se julisti myös parantuneet ja antoi luvan mennä takaisin oman yhteisön luokse, kotiin. Matkalla temppeliin spitaalisten oireet katoavat, mutta vain yksi heistä kääntyy takaisin kiittääkseen Jeesusta.

Kauan sairastettuaan on kiire kotiin. Ilo tervehtymisestä ja kaipuu rakkaiden luokse merkitsevät enemmän kuin parantaja ja tapahtunut ihme. Juutalaiset kyllä uskovat parantuneensa, mutta vääräuskoinen samarialainen tajuaa Jumalan myös pelastaneen hänet. Hän palaa ja ylistää Jumalaa langeten maahan Jeesuksen eteen. Hän ymmärsi saaneensa lahjaksi paljon enemmän kuin vain terveytensä.

Kaikki osaavat huutaa Jumalaa avuksi, mutta vain harvat muistavat kiittää avun saatuaan.

Hautaan tyytymättömyyteni tänään, ja huomenna alan opetella kiitolisuutta. Ehkä sinullakin olisi monta syytä langeta Kristuksen jalkojen juureen ja kiittää. Kiitollisuuskin yhdistää. Ehkä kohtaamme Herran temppelissä...

HELENA KUUSIRANTA
vs. kirkkoherra
Meri-Porin seurakunta

PERIKSI ANTAMATTA ETEENPÄIN

Sotaorpona elänyt Marjatta Salonen ei ole antanut kivisen alkunsa estää häntä toteuttamasta unelmiaan ja menestymästä elämässä.

TIINA MIETTINEN

Aktiivisesti Länsi-Porin seurakunnan toiminoissa aina mukana ollut **Marjatta Salonen** ei ole hidastanut taitiaan edes eläkepäivinä. Erilaisten yhdistysten ja piirien parissa toimiva entinen opettaja kertoo, miten myös maatalous on aina ollut hänelle lähellä sydäntä – hän vaalii isänsä perintöä.

– Käytän itsestäni usein termiä emäntä, sillä onhan minulla tämä tila, jonka syntyessäni perin, Salonen kertoo.

Perinnöksi jäänyt tontti, muutama käsin tehty huonekalu ja valokuva seinällä ovat ainoat asiat, joiden kautta Salonen on päässyt tutustumaan isäänsä. Hänen isänsä katosi sodassa samana vuorokautena, kun hän syntyi.

– En ole koskaan tuntenut isääni, mutta minulla on tällä kotona muutama hänen tekemänsä lipasto, hän oli nimittäin kätevä käsistään. Ne ovat minulle todella arvokkaita, hän sanoo.

Nuorena myös äitinsä menettänyt Salonen kertoo, miten eli isoäitinsä holhouksessa. Hän kertoo olevansa kiitollinen myös muille apua tarjonneille sukulaisilleen.

HAAVEENA OPETTAJAN TYÖ

Salonen pääsi toteuttamaan lapsuuden haaveensa ja sai tehdä työuransa opettajana. Hän valmistui opettajaksi vuonna 1969 Savonlinnan naisseminaarista. Hänen valmistumisensa aikaan opettajia oli paljon, mutta muutaman määrääkaisuuden jälkeen Salonen pääsi opettajaksi Vähärauman kouluun, jossa opetti eläkeikänsä saakka.

– Kävin itsekin Vähärauman koulua, samaten isäni. Siihen aikaan, kun olin pieni, hallitus päätti, että sotaorvot koulutetaan ammattiin, Salonen muistelee.

Opettajana olemisesta hän muistelee kaikkein lämpimimmän oppilaitaan. Hän kertoo, miten entiset oppilaat ovat yhä iloisia nähdessään opettajansa.

– Kerrankin yhdessä jonossa takana ni ollut nuori mies tuli tervehtimään, hän muisti, miten olin ollut hänen opettajansa. Hän kutsui minut kanssaan kahville ja kertoi elämästään. Nämä ovat tällaisia ihania hetkiä, joita aina välillä tulee eteen.

Salonen kertoo hauskan muiston työvuosiltaan, kun kaksi koulun oppilasta sanaili siitä, kummalla oli parempi opettaja. Kisa oli tasainen, kunnes hänen oppilaansa kertoi, että hänen opettajansa osaa ajaa traktoria.

– Se kisa voitettiin sitten sillä taidolla, Salonen nauraa.

PARATIISIN TAIMET

Opettajantyönsä lisäksi Salosten tontilla on yhä toiminnassa oleva Paratiisin taimitarha, joka perustettiin 80-luvun loppupuolella. Innostus puutarhahoitoon ja taimien kasvatukseen lähti jo opiskeluaikoina, kun Savonlinnassa hoidettiin opiskelijajavoimin seminaari-puutarhaa.

– Opiskeluaikoina opin varttamaan

gin pisteellä toimitusjohtajana ja hänen poikansa käy aika-ajoin hoitamassa tarhan asioita.

Salonen muistelee lämmöllä, miten aikoinaan hyödynsi myös oppilaitaan taimitarhalla.

– Oppilaat keräsivät varat luokkaretkkeen täällä taimitarhalla. Siellä minulla oli kuule monia pikku apulaisia hoitamassa ja laittamassa kukkia, ja kyllä meillä olikin hauskaa, Salonen muistelee hymyillen.

SULAUTUNEENA SEURAKUNTAAN

Koko ikänsä seurakunnan toiminnassa mukana olleena Salonen kuvailee itseään ”käveleväksi Länsi-Porin seurakunnaksi”. Lapsena hän oli aina ikäluokalleen suunnatussa kerhotoiminnassa ja lauloi kirkkokuorossa.

Kirkkomusiikki on hänelle valtavan tärkeää. Nuorena tehdyt kuoromatkat ja silloinen kuoronjohtajan kannustavat puheet ovat hänelle tärkeitä muistoja.

– Kuoronjohtajamme **Pauli Vuola** saattoi käydä välistä meillä kotonakin varmistelemassa, että kaikki asiat olivat hoidossa ja kunnossa.

Myöhemmin elämässään hän on itse johtanut lasten kuorotoimintaa. Kuo-

jon, koko sali oli täynnä. Se oli erittäin onnistunut konsertti, hän kertoo.

Sen lisäksi, että hän on aina ollut seurakunnan järjestämässä toiminnassa mukana, hän on myös lähtenyt mukaan seurakunnan päätöksentekoihin.

– Se oli niin luontainen jatke kaikelle. Olen ollut seurakuntavaaleissa mukana jo iät ja ajat, ennen kuin Länsi-Porin nykyistä kirkkoakaan vielä oli, hän päivittelee.

Nykyisin hän toimii Porin yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtajana. Salonen kokee, että hänelle on tärkeää saada olla mukana seurakunnalle tärkeiden merkittävien äärellä.

– Yhteisessä kirkkoneuvostossa päätetään isoista asioista – määritämme suuret linjaukset. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi seurakunnan omaisuudesta päättäminen, virkojen täyttämiset ja tarpeellisten rakennusten rakentaminen.

TOIMINTAA JÄRJESTÖISSÄ

Salonen on ehtinyt vaikuttamaan elämänsä aikana myös politiikan puolella. Hän toimi kulttuurilautakunnan puheenjohtajana, jäaden kuitenkin pois kymmenisen vuotta sitten. Hän kertoo, miten asiat alkoivat muuttua hänen makuunsa turhan virkamiestasoisiksi ja vetäytyi siksi toiminnasta.

Aikoinaan sotaorvoksi jäänyt Salonen kuuluu Porin Seudun Kaatuneitten Omaiset ry:hyn, jossa toimii nykyisin puheenjohtajana. Toiminnassa ovat mukana sotaorvot ja sotaesket, joita Salonen kertoo olevan enää kovin vähän jäljellä.

– Minäkin alan olemaan sotaorpojen nuorimmasta päästä, joten kyllä sotaesket alkavat olla jo melkoisen iäkkäitä.

Porin Seudun Kaatuneitten Omaisten toimintaan kuuluvat erilaiset tapaamiset ja tapahtumat. Yhteisössä ihmiset saavat vertaistukea omaan sär-

**Seurakuntavaaleihin
lähteminen oli luontainen
jatke kaikelle.**

ja tekemään pistokkaita.

Tänä päivänä Marjatta Salonen hoitaa taimitarhaa yhdessä lastensa kanssa, itse ollen kuitenkin enemmän takalalla. Tytär toimii liikkeen kaupun-

ronsa ja oopperalaulaja-poikansa **Ville Salosen** kanssa he tekivät aikoinaan yhteisen konsertin Vähärauman koululla.

– Tilaisuuteen tuli väkeä todella pal-

kyneeseen oloonsa. Puheenjohtaja kertoo, että heillä on usein tapaamisissa lämmin ja hauska tunnelma.

Myös maatalousemätien sihteerinä toimiminen on Saloselle mieluista – kerhossa naiset saavat jakaa yhteisiä kokemuksia samanlaisia ongelmia, ja yhdessä he keksivät myös paljon ajanvietettä. Salonen kertoo, miten tällä hetkellä on suunnitteilla jotain mukavaa toimintaa tulevaisuuteksi.

Lisäksi hän istuu Suomen Kirkkomusiikkihallituksen jäsenenä ja on Satkunnan piirin puheenjohtaja. Liittohallitus päättää esimerkiksi valtakunnallisista musiikkijuhlalista.

ISÄN KAIPUUTA

Muutoin elämäniloiselle Saloselle on jäänyt yksi asia vaivaamaan häntä. Kannakselta kaivetaan esiin yhä tänä päivänä sinne jääneitä sotilaita. Heitä löydetään sieltä keskimäärin 30–40 joka vuosi.

Salonen toivoi, että sieltä löytyneitä vainajia voitaisiin saattaa takaisin yhteen perheidensä kanssa. Siksi hän laitoikin pääministerille sähköpostia, jossa toivoi, että löydettyjen dna:ta voitaisiin verrata elossa olevien sotaorpojen dna:han. Tyly vastaus sai kuitenkin Salosen varpaalleen.

– Vastaus oli, että kuka maksaa. Mieleni teki sanoa, että enköhän minä ole jo osuuteni maksanut. Tiedän monta sotaorpoa, jotka toivoisivat saavansa lähiomaisensa perhehautaamaan. Meillä kaikilla on joitain käsittelemättömiä asioita, jotka olisivat näin voineet saada jonkin päätöksen, Salonen murehtii.

Hän kuvailee, että olisi ollut ikään kuin kunnianosoitus kaatuneille saat- ta näitä omaistensa luo. Kuitenkin nyt kaikki tuntemattomina ylös kaive- tut vainajat haudataan joukkohautaan.

– Isästäni on vain pelkkä nimi sankarihaudoilla.

Isäänsä kunnioittaen Salonen rakennutti aikoinaan kotinsa tontillaan siihen kohtaan, mihin oli kuullut isänsä sen halunneen. Hän suunnitteli talon ja suuntasi sen isoimman parvekkeen etelään päin, josta kauniit peltonäky- mät rajautuvat metsään.

– Kotini on linnani, täällä on ollut aina ihana asua.

Kirkkomusiikin merkitys

1.

Kirkkomusiikin hengellinen sanoma on tärkeä.

2.

Musiikin taso on korkea, kyseessä ei ole mikään kevyt musiikki.

3.

Sielu oikein kohoo, kun kuulee kirkkomusiikkia.

4.

Se vetoaa tunteisiin, ihminen pystyy paremmin käsittelemään niin ilon kuin surunkin tunteita.

Kotinsa parvekkeella Marjatta Salonen juo useana aamuna kahvinsa. Hänen mukaansa se on hyvä tapa aloittaa aamu.

**KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING**

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Ilmoitusmyynti

Pirjo Teva

040 680 4057

pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA

Rantasen
HAUTAUSTOIMISTO

Ihmisläheistä
hautauspalvelua
jo 100 vuotta

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707
www.rantasenhautaustoimisto.fi

Asiantuntevaa hautausalan palvelua vuodesta 1966
Hautaustoimisto Anja Viitala Oy

Uusikoivistontie 40

28130 Pori

(02) 635 1160

24h päivystys 050 569 3653

www.hautaustoimistosi.fi

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10

(02) 632 7011

Ulvila, Lauttaranta 5

(02) 538 9090

Kartanon Kukka, Härmäntie 2, Pori

(02) 646 9001

Luvian Kukka

(02) 558 1364

Kukkakauppa Meriheinä, Merikarvia

044 373 6046

WWW.PDL.FI

**SATAKUNNAN
HAUTAUSTOIMISTO**

Satakunnan Hautaustoimisto Oy
Eteläpuisto 19, Pori

Toimisto puh. 02 6415 131

24h Päivystys puh. 045 1334 840

www.satakunnanhautaustoimisto.com

Surun hetkellä omaisten apuna.

HAUTAUS-
PAKETIT alk.
495€

SOITA MEILLE
040 173 9866

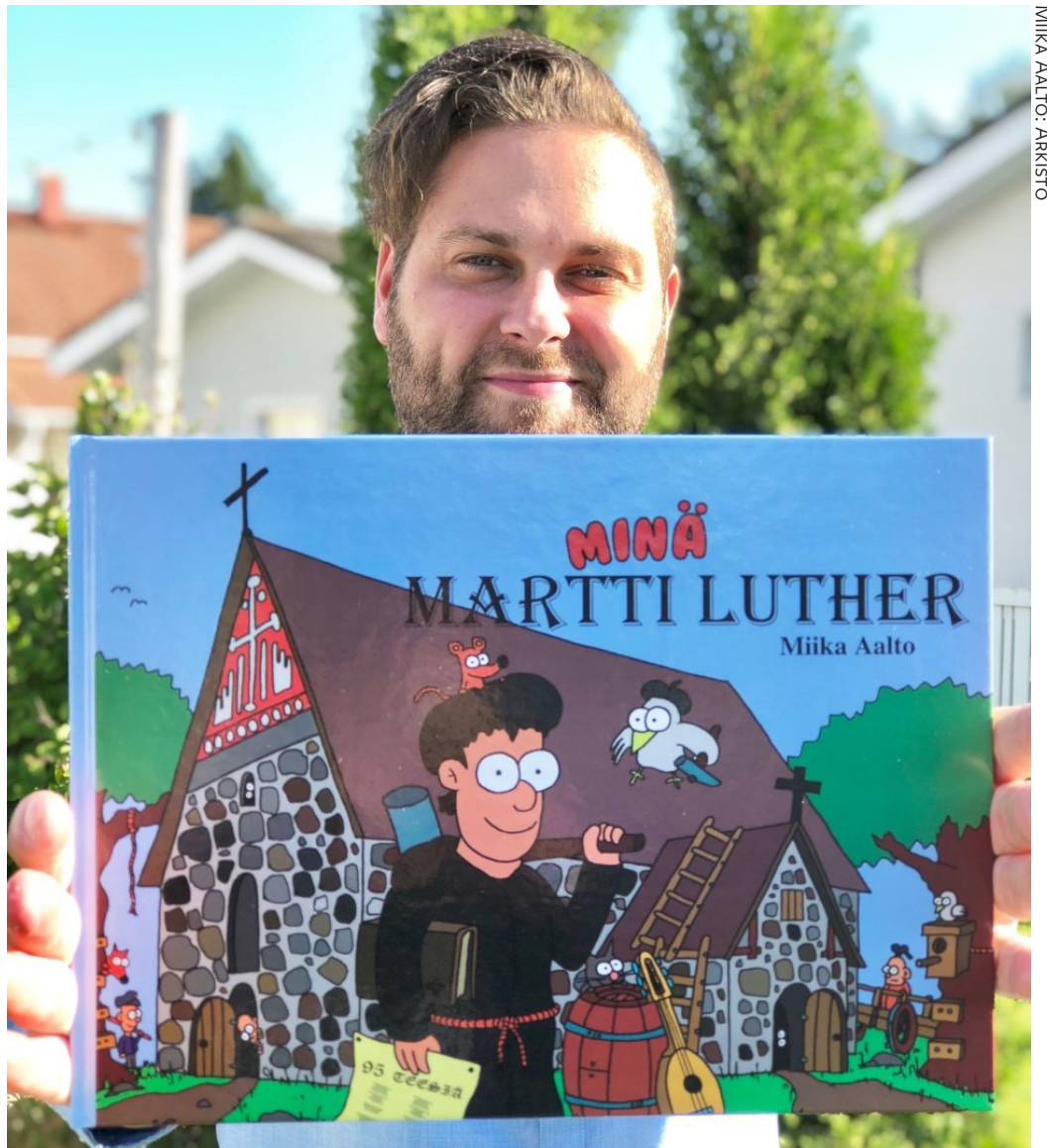
www.pirtinhautauspalvelu.fi
Piimäpirtinkuja 5-7, Pori

PIRTIN
HAUTAUSPALVELU

**Syksyinen virkistytymis-
päivä vauvasta vaariin!**

**TERVETULOA LAVIAN SEURAKUNTAKODILLE
VIETTÄMÄÄN YHTEISTÄ SYYSPÄIVÄÄ
TIISTAINA, LOKAKUUN 1. PÄIVÄ.**

Aloitamme klo 9 aamupuurolla ja hartaudella. Kirkkomuskari alkaa klo 11, ja lounas syödään klo 11.30. Varttuneille vielä omaa ohjelmaa. Päätöskahvit juodaan klo 13.30. Ilmoittaudu Lavian seurakuntatoimistoon 27.9. mennessä 044 731 0201

Kuvittaja Miika Aalto käsissään kuvakirja, jossa on onnistuttu saamaan Lutherin elämäntarina helposti opittavaan muotoon.

Uskonpuhdistajan matkassa

Kuvittaja Miika Aalto pureutui Lutherin tarinaan ja muotoili sen kuvakirjaksi, joka viihdyttää koko perhettä.

TIINA MIETTINEN

Viime kesänä porilainen kuvittaja ja kirjailija **Miika Aalto** julkaisi tuotantonsa ensimmäisen uskonnollisen kuvakirjan *Minä Martti Luther*.

Kyseessä on 22-sivuinen kirjanen, joka kertoo, miten pojanviikarista kasvoi uskonpuhdistaja ja luterilaisen kirkkokuntamme perustaja. Kuvakirja on suunnattu noin 3-12 -vuotiaille lapsille ja sen sivut ovat täynnä hauskoja ja mukaansatempaavia kuvia.

LUTHERIN ELÄMÄ TUTUKSI

Ajatus kirjaan lähti Aallon pohdinnoista kirkon suhteesta ihmisen elämään.

– Kirkko on tavalla tai toisella mukana ihmisen elämässä elämästä kuolemaan. Harva kuitenkin tietää, miten luterilainen kirkko on saanut syntynsä.

Aalto teki myös havainnon, ettei vastaavanlaista lastenkirjaa vielä ollut, joten hän näki aiheessa potentiaalia. Niinpä hän päätti alkaa tutkia Lutherin elämää ja ke-

räämään palasia yhteen saakseen ainekset kirjasen toteuttamiseen.

Aiheen vakavuus vaikeutti kokonaisuuden saamista hauskaksi ja viihdyttäväksi. Aalto toivoo, että kirja toimisi oivana tapana opettaa Lutherin elämästä, niin lapsille kuin aikuisillekin.

– Tällainen hauska ja taapahtumarikas kuvakirja on mainio keino asian opettamiseen. Kirja on hyvä lahja esimerkiksi kummilapselle. Ennen kaikkea toivon kuitenkin, että lapset voisivat viettää mukavia lukuhetkiä perheensä kanssa kirjani äärellä, Aalto tuumaa.

TARINA KUVIEN KAUTTA

Kuvittaja tutki ja työsti kirjaa puolen vuoden ajan. Hän kertoo, miten aiheeseen liittyvän historiallisen tiedon kerääminen ja yksityiskohtaisten kuvien suunnittelu ja toteuttaminen vei paljon aikaa.

– Pidän **Mauri Kunnaksen** ja **Richard Scarryn** piirrostyyleistä. Hauskinta kirjan tekemisessä oli luoda taustal-

la olevien hahmojen, kuten kissojen, hiirien ja lintujen, omaa elämää.

Kuvansa Aalto tekee perinteisesti käsin piirtäen. Hän hahmottelee kuvat lyijykynällä, jonka jälkeen hän piirtää kuvat puhtaaksi tusseilla. Skannattu kuva viimeistellään tietokoneella.

Roolimalliensa mukaisesti myös Aallon kirjassa nähdään kuvia, joiden yksityiskohdista voi löytää jotain uutta joka lukukerralla.

SEURAAVAKIN TEOS LAPSILLE

Jo lapsesta asti piirtämistä nauttinut kuvittaja ei osaa vielä sanoa, onko hänelle tulossa tulevaisuudessa lisää uskonnollisia kirjoja. Tällä hetkellä hänellä on työn alla lapsen hyvinvointiin liittyvä lastenkirja, jota hän tekee yhdessä tunnetun perhepsykoterapeutin kanssa.

Lutherin elämästä kertoo vaa opusta löytää esimerkiksi verkkokaupoista ja kaupoista, joissa on hyvin varusteltu kirjavalikoima.

KESKI-PORI

Facebook, Instagram ja Twitter: Keski-Porin seurakunta #keskipori #mukirkkosomes
Papit: Hietanen Heimo p. 0400 309 805, Hyttinen-Koponen Henrika p. 0400 309 804, Järvinen Minna p. 0400 309 832, Sippola Anne p. 0400 309 830, Kärmeranta Hanna p. 0400 309 826, Saravuoma Sami p. 0400 309 833, Johansson Jani p. 0400 309 829.

Keski-Porin kirkko

Messu su ja pyhäpäivisin klo 10, ellei toisin mainita: su 22.9. Johansson, Saravuoma, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, Gideonit. — Su 29.9. Hyttinen-Koponen, Saravuoma, kirkkokahvi, varhaiskasvatus. — Su 6.10. Romppanen. — Su 13.10. Romppanen.

Rippikouluinfo pe 4.10. 18, tied. Johansson.
Tuomasmessu su 6.10. 18 Porin Karjala-Seura.

Aamuehtoollinen ke 9.10. 8.

Iltamusiikki su 13.10. 18 Jukka Pietilä, baritoni ja Romppanen, urut. Ohjelma 10 €.

Sanan ja rukouksen ilta ti 18.30,11.10., Pirkko Heikkilä, Missioryhmä, 8.10., Pertti Kymäläinen, Porin Seniorilaulajat, 15.10. Mika Tapio, Mirja Lundman ja Tapio Koskela.

Keski-Porin kirkkotupa

Miesten Raamattupiiri (4.krs) parilliset ma 18, 30.9., 14.10., Timo Tamminen p. 040 505 0598, Matti Bergius p. 02 646 0892.

Rukouspiiri to 8–9.30 Gideonit.

Ruosniemen kirkko

Messu su klo 12: su 22.9. Johansson, Päivi Holkko. — Su 29.9. Hyttinen-Koponen, Romppanen. — Su 6.10. Rauhanyhdistyksen perhekirkko, sanajp, Markku Majuri, Romppanen. Lokakuun alusta messut Ruosniemessä kk:n 1. ja 3. su.

Hiljaisuuden messu ti 8.10. 18, Kärmeranta.
Tyttökerho 1–6 lk. ma klo 15.30–16.45, askarrellaan, leikitään ja ollaan Isä Jumalan kämmenellä, tied. Anne Saarela p. 0400 309 836.

Ruosniemen Raamattupiiri parittomat ti 18, Kärmeranta, Pirkko Heikkilä, huom. 8.10. ei Raamattupiiriä vaan hiljaisuuden messu.

Hopeakerho parittomat ti 12–14, 24.9., 8.10., 22.10., 5.11., 19.11., 3.12.

Perhetyö, teemallinen iltapäivä ti 13.30–15.30, 29.10. Isovanhemmuus, 26.11. Jouluis-ta askartelua.

PerhEkerho ke 10–11.30, tied. Terhi Kujan-suu 0447 309 645. Aikuisille kahvit, lapsille eväät mukaan.

Tarinatupa 1 krt./kk to 12–14 19.9., 17.10.,14.11. tarinoidaan ja vaihdetaan kuulumisia kahvin äärellä, 12.12., yht. päätös hopeakerholaisten kanssa.

Anna ja Arvo -vapaaehtoisten työnohjauk-selliset tapaamiset to 12–14, 10.10., 21.11., tied. Virtalaine p. 0400 309 821.

Ruosniemen kirkon tilat (Ruosniementie 162) voi vuokrata srk:n perhejuhliin. Kaste-juhlia varten maksuttomat. Srk-toimisto p. 044 730 9636.

Seurakuntakeskus

Perhetyön tilaisuus ke 25.9. 18 Perheneu-volan psykologi Maija Löytökorpi luennoi 2-3 v. kehityksestä (mm. uhmaikä). Lastenhoito järjestetty. Ilm. tinyurl.com/keskiporilapset
Diakoniatyön syysmyyjäiset to 26.9. 11–14.
Retkiپی pe 27.9. 18.

Lähetysseurat ke 9.10. 18 (4. krs) Sippola.
Avoimet seurat la 12.10. 18, Porin seurakun-tien 1960- ja 1970 -lukujen avoimet seurat, rovestit likka Silvola ja Lassi Stenman sekä jotkut Porin 1960-luvun seurakuntanuoret.

Lähetysپی ma 18.
Seurakuntakeskuksen torstaipiiri to 10 (1. krs sali) Johanneksen evankeliumin tutki-minen jatkuu, Kärmeranta, p. 0400 309 826.

Virsi ja sana -iltapäivä parittomat ti 14.30 (1. krs), Irma Kiviniemi ja Marketta Lehto, 24.9., 8.10.

Kylväjä-پی kk:n viim. la 15, Marketta Leh-to, Pirkko Heikkilä, 28.9., 26.10., 30.11. ja 28.12.

40+ Raamattupiiri (4.krs) parilliset su klo 16, Esa Bärlund, puh. 0503654111.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu su 12, 22.9. messun jälk. messulounas ja tilaisuus, 13.10. messun jälk. kirkkokahvi.
Sitä virttä en unohda -lauluhetki to 10.10. 18, Aulis Haaqviston johdolla.

Virikeپی ti 12–14 laulua, hiljentymistä, kä-sitöitä, ajan viettoä.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA ▶

Naisten asunnottomuus Asunnottomien yön teemana

UNSPLASH

Naisten asunnottomuudesta puhutaan harvoin erikseen. Tämänkertaisessa Asunnottomien yössä teema nostetaan esiin varta vasten.

MATTI KUHNA

Naisten asunnottomuus on asia, joka yleensä jää taustalle asunnottomuudesta puhuttaessa. Niinpä naisten asunnottomuus onkin valittu tämänkertaisen Asunnottomien yön teemaksi.

Porin Seudun Työttömät ry:n toiminnanohjaajan **Eija Korpiahkolan** mukaan erot naisten asunnottomuudessa ovat esimerkiksi kaupunkien välillä isot.

–Kun Porissa oli viime vuoden lopulla asunnottomia 82, joista naisia kuusi, oli Helsingissä vastaavaan aikaan yhteensä 2 114 asunnottomia, joista naisia 651, hän toteaa.

Luvut ovat peräisin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen Aran tilastoista. Lukuja voidaan kuitenkin pitää sikäli viitteellisinä, että asunnottomuus

ilmiönä on luonteeltaan sellainen, jonka tarkka mittaaminen voi olla vaikeaa.

Tapahtumaa on tälläkin kertaa ollut valmistelemissa laaja yhteistyöverkosto. Myös Porin ev.lut. seurakuntayhtymä osallistuu tilaisuuteen samalla tavalla Yhteisen keittiön kanssa.

–Tarkoituksenamme on tuoda esille diakoniatyön tarjoamia mahdollisuuksia ja kohdata ihmisiä lähimmäisenrakaudella ja ammattitaidolla. Ilman muuta myös haluamme tapahtuman teeman mukaisesti huomioida erityisesti naisten tarpeet, kertoo päihdetyöstä vastaava diakoniatyöntekijä **Heli Lukka**.

Hänen mukaansa kukin tapahtumaan osallistuva taho on mukana omalla osaamisellaan, joka seurakuntayhtymän tapauksessa on hengellistä apua.

–Mukaan tapahtumaan saa tulla

mutakin seurakuntayhtymän työntekijöitä, jos vain halukkuutta riittää.

Lukka muistuttaa vielä, ettei asunnottomuus suinkaan aina johdu päih-teistä, vaan taustalta voi löytyä myös esimerkiksi avioeron ja konkurssin kaltaisia syitä.

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän osallistumisella Asunnottomien yöhön on jo pitkät perinteet.

Ulkotulen sytyttäjäksi on teeman mukaisesti valittu nainen, jonka henkilöllisyys paljastetaan vasta paikan päällä.

Asunnottomien yön tapahtumia järjestetään useilla paikkakunnilla vuosittain lähinnä päivällä ja illalla 17. lokakuuta, joka on Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälinen päivä köyhyyden poistamiseksi.

Asunnottomien yö käynnistyy Porissa Työttömien tuvalla, os. Mikonkatu 21, torstaina 17. lokakuuta klo 18.00 ulkotulien sytyttämisellä. Luvassa on muun muassa kokemusasiantuntijoiden siivittäjä paneeli, nuorten työpajan bändin esiintyminen, kaupungin asumisneuvoja Petri Ahosen puheenvuoro sekä tarjoulua. Vankiteatterin osallistuminen tapahtumaan vahvistetaan myöhemmin. Tapahtumassa jaetaan myös lahjoitusperiaatteella kerättyjä vaatteita.

Entiset seurakuntanuoret kokoontuvat Porissa

PIXABAY

Porin seurakunnissa koettiin 1960-luvun alussa nuorisoherätys, joka jatkui vielä 1970-luvulle asti. Muutaman kuukauden sisällä yli sata nuorta liittyi seurakuntanuorten toimintaan.

Merkittävä joukko näistä entisistä nuorista on tehnyt elämäntyönsä lääkäreinä, pappeina, nuorisotyönohjaajina, diakoniatyöntekijöinä, lähetystyöntekijöinä sekä monissa muissa ammateissa.

Entiset Porin seurakuntanuoret kokoontuvat seurakuntakeskukseen, os. Itäpuisto 14, muisteluiden päivään lauantaina 12. lokakuuta. Tilaisuus alkaa ruokailulla klo 11.30.

Kokoontuminen päättyy klo 18.00 alkaviin kaikille avoi-
miin seuroihin, jossa puhuvat muun muassa kirkkoherra **Heimo Hietanen** sekä rovestit **Iikka Silvola** ja **Lassi Stenman**.

Ilmoittautuminen tarjoilujen takia ensi tilassa sähköpostitse osoitteeseen satakunnankl@sekl.fi.

Syksyn iltamusiikkisarja alkaa lokakuussa

Keski-Porin syksyn iltamusiikkisarjan ensimmäisessä konsertissa sunnuntaina 13. lokakuuta klo 18 alkaen esiintyvät baritoni **Jukka Pietilä** ja urkuri **Juhani Romppanen**. Konsertin säveltäjänimiä ovat muun muassa **Merikanto, Sibelius, Beethoven, Walther** ja **Bach**.

Musiikin maisteri Jukka Pietilä opiskeli kirkkomusiikkia ja yksinlaulua vuosina 1982-1991 Sibelius-Akatemiassa Helsingissä.

Valmistumisensa jälkeen hän on toiminut Turun tuomio-kirkkoseurakunnan kanttorina. Hän on pitänyt omia kirkkokonsertteja eri puolilla Suomea sekä Virossa, Unkarissa, USA:ssa ja Sveitsissä.

Marraskuussa saadaan taiteilijavieraita Ruotsista, kun iltamusiikkisarjassa esiintyvät urkurit **Hans Fagius** ja **Ralph Gustafsson**.

Jukka Pietilä

Meriporilaiset retkelle Karviaan

FACEBOOK: ANNETA TAIDEKAHVILA

Seurakuntaretki Karviaan toteutuu keskiviikkona 2. lokakuuta. Lounastamme Anne Mattilan Taidekahvilassa ja katselimme hänen kauniita maalauksiaan, tutustumme Karvian kirkkoon ja hiljennymme hartauteen.

Lähtö Kyläsaaren seurakuntatalolta klo 9.20. Muita pysähdyspaikkoja ovat Pihlavan seurakuntatalo klo 9.35, Reposaa-
ren pappila klo 10 ja Ahlaisten seurakuntakoti klo 10.25. Pa-
luu Poriin alkaa noin klo 15.30.

Retken hinta on 40 €/hlö sisältäen kuljetuksen, lounaan ja kahvin. Ilmoittautuminen 24. syyskuuta mennessä **Anne Saariselle**, p. 0400 309 801, **Pirjo Ojavallille**, p. 0400 309 738 tai **Anne Kankaalle**, p. 0447 309 652.

Tyttökerho 1-6. lk ti 15.30-16.45, tied. Saarela p. 0400 309 836.

Perhekerho ke 10-11.30, Aamupa-
la tarjolla. tied. Marja Kaski 0447 309 646.

Ruokailu ke 12-13, hyvää kotiruokaa 3 €.

**Pormestarinluodon raamattutun-
ti** parilliset ke 15, 2.10., 16.10. tied. Kär-
meranta ja Sointu Mäntylä p. 044 3400 257.

Vauvklubi pe 13-14.30 (huom.aika!)
alle 1 v. esikouluikäisten vanhemmille,
tied. Lea Rantamaa, p. 0400 309 834.

Pormestarinluodon koti

Peräsimentie 5 kerhohuone: Yhteinen aamiaisen ti 10-11.30. diakoniavartin jälkeen syödään brunssiaamiaisen. Jos haluat olla mukana laittamassa aamiaista, tule jo klo 8.30 paikalle. Tied. Heli Lukka, p. 0400309762.

Lyttylän rukoushuone

Vuokraa omiin juhliin yms. p. 0447 309 636.

Hyvelä

Kotiraamattupiiri Tammissalla, Lots-
kerintie 42B, parittomat ma 18-19.30,
23.9., 7.10. tied. Timo Tamminen p. 040 505 0598.

Toejoki

Tipurinkatu 20 Diakonissan vastaan-
otto 1krt/kk, to 10-11, 26.9., 24.10. aamuhartaus, verenpaineen- ja sokerin mittaus, Rantamaa p. 0400 309 834.

Vanhustentalot

Ruskahevi (Peräsimentie 3): **Leväh-
tää vähän** kk:n viim. to 13 — **Kuu-
kausiartaus** to 10.10. 13.30.

Ruskakoti (Peräsimentie 5): **Kuukau-
siartaus** to 13.30., 19.9. Johansson,
17.10. Hyttinen-Koponen. — **Raamat-
tupiiri** kk:n 2. pe 13, 11.10., 8.11., 13.12.
Irma Kiviniemi, 040 727 4487.

Puutarhakoti: Hartaushetki 1 krt/kk
ma 13, 14.10. Järvinen.

Palmu-Pori: Hartaushetki 1 krt/kk
ke 10, 16.10. Kärmeranta. — **Seura-
kunnan aamupäivätuokio** ti 24.9.
10.30, vapaaehtoisten ryhmä, tied.
Pirkko Heikkilä, p. 040 5049 403, Hyt-
tinen-Koponen p. 0400309804, 24.9.
(Dyyni 1. krs), 29.10. (Keidas 2. krs),
26.11. (Dyyni 1. krs).

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus, 5. krs musiikkisa-
li: Kirkkokuoro ke 15-16.15, ja Kamari-
kuoro Vox Humana ke 17, Kriik p. 0400
309 837 — Tuomaskuoro ja soittajat,
Holko p. 0400 309 838. — Porin Seni-
orilaulat, ke 16, Kaia Tontti p. 044 080
3388. — Cantores Vespera pe 16, Kriik.
Ruosiemen kirkko: Ruosiemen
seurakuntakuoro, ma 14, Holko.

Mikonkatu 8

Teetupa Beetel parittomat la 18-22
Gospel lattarit ma 18.15, tied. Ranta-
maa p. 0400 309 834.
Perhekerho Mikonkadun Muksupiiri
ke 10-11.30, aamupalaa tarjolla, tied.
Eija Lindholm 0447 309 641.

Muualla

Kuntokerho ti 10-11, SAMK, Sata-
kunnankatu 23, Rantamaa p. 0400
309 834.

Hartaus: Palvelukoti Jokiranta (Karja-
piha 6) ke 16.10. 13.15, Sippola — Pal-
velukoti Jokihelmi, Puunaulakatu 1 A ja
B, to 14.45, 19.9., 17.10., Hyttinen-Ko-
ponen. — Palvelukoti Ruskala, Asema-
mestarinkatu 6, ma 23.9. 10.30, Jär-
vinen. — Viikkarin Valkama, Juhana
Herttuankatu 17, ma 23.9. 14.15.

Yksin Eläjien ilta ke 9.10. 17.30-19,
Ratsula, Antinkatu 17, maksuton kah-
vitarjoilu.

Pappi tavattavissa to 10.10. 16-17.30
Porin Puuvilla, Espresso House, Hytti-
nen-Koponen.

Raamattupiirejä

Maanmittarinkatu 9 kerhohuone
parilliset to 13, 19.9., 3.10., 17.10. Kär-
meranta p. 0400 309 826, Ritva Mönk-
könen p. 0400 485 878.

Serafinan kerhohuone (Antinkatu
22) ke 13, 16.10., 13.11. ja 11.12. Marketta
Lehto p. 050 374 2014.

Ruskakoti kk:n 2. pe klo 13, 11.10., 8.11.
ja 13.12. Irma Kiviniemi p. 040 727 4487.
Toejoen koulun kirjasto parittomat
to 18.30, 26.9., 10.10. Riitta ja Paavo Si-
mula, p. 040 516 4671.

Diakoniatyöntekijät

Keski-Porin srk:n diakoniatyöntekijät,
ajanvaraus puhelimitse.
Srk-keskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs.):
Tiia Verho p. 0400 309 767, keskusta,
5. osa. — Mikko Salonen p. 0447 309
648, Karjaranta, Aittaluoto, Lukkarin-
santa. — Lea Rantamaa p. 0400 309
834, Toejoki, Lyttylä, Toukari.
Pormestarinluodon srk-koti (Alahan-
gantie 1): Teija Eloranta p. 0400 309
8216, Pormestarinluoto.
Ruosiemen kko (Ruosnientie 162):
Elina Virtalaine p. 0400 309 821, Ruos-
niemi, Hyvelä, Isojoenranta.

Varhaiskasvatus

Päiväkerhot: yksittäisiä paikkoja voi
kysellä, sähköinen ilm: tinyurl.com/kes-
kiporilapset: Ruosiemen kko, Srk-kes-
kus, Pormestarinluodon srk-koti, tied.
Saravuoma, 0400 309 833.

Perhekerhot: toiminta on maksu-
tonta: Ruosiemen ke 10-11.30 pie-
net eväät mukaan, tied. Terhi Kujan-
suu, 0447 309 645. Mikonkadun Muk-
supiiri ke 10-11.30, aamupalaa, tied. Ei-
ja Lindholm, 0447 309 641, Pormesta-
rinluoto ke 10-11.30, aamupalaa, tied.
Marja Kaski, 0447 309 646.

Vauvklubi ks. kohta Seurakuntakes-
kus.
Vaaperomuskari ti 10, Mikonkatu 8,
aikuisen ja alle 2 v. lapsen yhteinen
kirkkomuskari, laulua, leikkiä, eri tee-
moja, kahvit, kokoontumisia marras-
kuuhun asti.

Puuhaa Puuvillassa ti 15-17, Puuvil-
la, leikkiä ja toimintaa Paulan ja Kris-
tiinan kanssa, tied. Saravuoma, 0400
309 833.

Lapsiparkki Srk-keskuksen päiväker-
hotilat, maksutonta hoitoa 1-7 v. lapsil-
le 2 h kerralla, lue lisää ja ilm. kirkkopo-
rissa.fi kautta.

Sairaalerho työstetään omia ko-
kemuksia sairaalamaailmasta. Las-
tenohj. Sirpa Koski, Satak. keskussai-
raalan Lasten- ja naistentalo arkisin p.
045 121 1167.

Päivähoitoyhteistyö lastenohj. Eija
Lindholm vierailee sovittuina päiväko-
deissa, tied. p. 044 730 9641.

Kirjepyhis maksuton kirjepyhäkoulu,
4 krt. vuodessa, ilmoittaudu tilaajaksi:
kirkkoporissa.fi/keski-porin srk/lapset
ja perheet/ kirjepyhis, tied. Sirpa Kos-
ki p. 045 121 1167.

Facebook ja Instagram: Face: Kes-
ki-Porin seurakunnan lapsi- ja perhe-
työ. Insta: keskiporinseurakunta.

Varhaisnuorisotyö

Keski-Porin srk:n poikatyö, 1-6 lk
pojille. Nuorisotyönohj. Jokinen p.
0400 309 823., facebook.com/Keski-
PorinSrkPoikatyö.

Tervetuloa mukaan! Poikatyö tied.
Mikko Jokinen, p. 0400 309 823 —
Tyttyötyö tied. Anne Saarela p. 0400
309 836.

Nuorisotyö

Mikonkatu 8: Isoskoulutus parilliset
ke 17-18.30 — **Leiriavustajakoulutus**
parittomat ke 17-18.30 — **Nuortenil-
lat** to 17-21 — **Poppari-illat** mahdol-
lisuuksien mukaan pe.

LAVIA

Lavian kirkko

Messu su ja pyhäpäivisin 10, ellei tois-
sin mainita. Jumalanpalvelukset: kirk-
koporissa.fi/tutki-uskoa: Su 22.9. San-
ajumalanpalvelus, Tellervo Kuusiran-
ta, Marina Hämäläinen – Su 29.9. En-
kelien sunnuntainmessu ja kirkkokah-
vit. – Su 6.10. Kruus, Hämäläinen. – Su
13.10. Riuttala-Mustajoen kyläläisillä
(huom. paikka) messu, ja lähetyslounas,
Anna-Kaisa Hautala, Hämäläinen.

Seurakuntakoti

Miesten raamattupiiri to 19, 19.9.,
17.10.

Naisten keskusteluryhmä ma 7.10
14, Raamatun äärellä.

Virkistäytymispäivä ti 1.10. 9-14, kai-
ken ikäisille, vauvasta vaariin. ks. s. 10.

Kuorot: Kirkkokuoro ke 18 — Lasten
kuoro to 17 - pianistit to 16.

Hartaudet

Kotiranta 1 pe 20.9. 13.30. – **Kotiranta
2** pe 20.9. 14.30, Anne-Maarit. – **Alek-
sin Hovi** ke 16.10. 13, Anne-Maarit.

Kuorot ja pianistit

Katso kohta seurakuntakoti.

Nuoret

Isoskoulutus ma 15.30-17, 30.9., 14.10,
srk-koti.

Lapset

Avoin päiväkerho ti 9.30-11.30,
srk-koti

Varhaisnuorten kerho to 13.15-16,
vintillä.

Seurakuntatoimisto

Avoimna ma 9-17, ke 14-17 ja pe 9-14,
p. 044 7310 201

EU-elintarvikkeiden jako ma 10-12,
7.10. alakrt.

Tämmösten Tupa

Avoimna pe 9.30-12.

LÄNSI-PORI

Facebook: Länsi-Porin seurakunta,
Instagram: lansi-porin_srk

Papisto: Kyytinen Mika p. 0400
309 867, Kärmeranta Jussi p. 0400
309 853, Nordström Reija p. 0400
309 856, Häkkinen Tanja p. 0400
309 868, Marjaniemi Minna p. 0400
309 852. Kanttorit: Salminen Sakari p.
0400 309 742, Lipping Leelo p. 045 121
1153. SRK-toimisto p. 044 7309 655.
Sähköpostia: etunimi.sukunimi@evl.fi

Länsi-Porin kirkko

Messu su ja pyhäpäivisin klo 10, ellei
toisin mainita: su 22.9. Kärmeranta,
Lipping – Su 29.9. Perhemessu, kahvit,
Häkkinen, Lipping – Su 29.9. klo 15 Vau-
vakirkko, kahvit Nordström, Lipping,
Jaiteh, Leino — Su 6.10. vanhemman
väen kirkkopyhä, lähetyslounas Kyy-
tinen, Salminen – Su 6.10. 18 Esikou-
lestadiolaisten kirkko Matti Ihalainen,
Kyytinen, Salminen — Su 13.10. mak-
sa- ja munuaissairaiden kirkkopyhä,
kahvit, Kyytinen, Lipping, kirkkokuoro.
Kuin taivasiin -konsertti 29.9. 18,
Sonja Lindén, Rami Rafael, Sami Nie-
minen. Ohjelmassa mm. Nocturne,
Minne tuulet vie ja Myrskyluodon Mai-
ja. Ohjl. 15€.

Iltamessu pe 18.30, 20.9., 18.10. Mar-
janiemi, Salosensaari.

Aamuhartaus 9.10. 9.

Toivon papu – yhteinen keittiö ma
11-12.30, alk. 9.9. Ruoaan valmistus alk.
klo 9, ruokailu aika 10-11-12.30. Ter-
vetuloa tekemään ja syömään ruo-
kaa, Toivon pavun periaatteisiin kuu-
luu ruokahävikin hyödyntäminen. Jos
osallistut vain ruokailuun, varaa mu-
kaasi 4 euroa ruokamaksuun. Halu-
atko mukaan ruuan valmistukseen –
ota yhteyttä aki-petri.heino@evl.fi tai
0400 309 862.

Kansainvälinen Majatalo-ilta ke
2.10. 18.

Työtupa ke 9-12, tehdään erilaisia kä-
sitöitä, esim. kangaspuilla tai höyläpen-
killä, tied. Reija Nordström p. 0400
309 856.

Ystävyiden ilta su 17, 22.9., Pentti
Heinilä, 13.10. Tuomo Lindgren.

Lähetyslounas 6.10. klo 11.30. Perin-
teikkäälle lähetyslounaalle katetaan
herkullinen pitopöytä. Lounaan tuo-
tot käytetään seurakuntamme lähe-
tystyön hyväksi maailmalla. Hinnat: ai-
kuinen 13 €, 7-12-vuotiaat 6 €.

Keskustelua ja tukea arkisin 10-13
syyskuusta lähtien, srk-toimistolla.
Ajan varaus srk-toimistolta tai papeil-
ta – papit tavattavissa myös ilman ajan-
varausta, ks. ylempää yhteystiedot.

Tule mukaan toimintaan messua-
vustajaksi, tied. Kyytinen p. 0400 309
867, vapaaehtoisin palvelutehtävin,
tied. Heino, p. 0400 309 862.

Lähetyslounas 6.10. 11.30. perinteinen
lähetyslounas, herkullinen pitopöytä.
Tuotot käytetään srk:n lähetystyön hy-
väksi maailmalla. Hinnat: aikuinen 13 €,
7-12 -vuotiaat 6 €.

Naisten raamattupiiri päiväkerhon
tiloissa ma 18.

Lattomeran kirkko

Messu su 6.10. 12 Kyytinen, Salminen
Päiväpiiri ma 7.10. 11 virkistystä ar-
keen varttuneemmalle väelle.

Lattomeran lähetyspiiri ti 18, 24.9.
Nordström, 8.10. Marjaniemi – paikka
ilm. myöhemmin, ks. kirkkoporissa.fi

Diakonissan vastaanotto ma 9–10, mahdollisuus verenpainemittaukseen.

Preiviikin kirkko

Messu su 20.10. 12, Marjaniemi, Nieminen.

Lähetyspiirit

Käppärä ti 18, Olotupa: 1.10. Kärmeranta, 15.10., Häkkinen.

Olotupa

Ojuntie 2, Vähärauman liikekeskus. **Miesten raamattupiiri** ti 18.30, 24.9., 8.10.

Kirjallisuuspiiri ma 23.9. 18, teema: Ilmar Taskan Popeda 1946, 10.–11.10. osallistumme kirjallisuuspäiviin Teljän kirkolla.

Viikkotoimintaa: Ti Leskien kahvila ti 10, vaihtelevaa ohjelmaa ja hartaus. — **ATK-kerho** 12–14, tied. Heino 0400 309 862. — **To Olotuvan/Niittymaan päiväpiiri** 10.10. 11, ohjelmaa vaihtelevasti. — **Omaishoitajien vertaistukiryhmä** 10.10. 13, voimavaroja ja uusia näkökulmia jaksamiseen, tied. Korkeaoja 0400 309 763, Sassila p. 0400 309 861.

Diakoniatyö

Vastaanotot ja kotikäynnit ajanvarauksella: Aki-Petri Heino p. 0400 309 862 yksinasuvat ja pariskunnat, alle 60 v., Tiia-Maria Leino p. 0400 309 869 lapsiperheet, Kirsi Sassila p. 0400 309 861 yli 60 v., etunimi.sukunimi@evl.fi.

Kuorot

Lapsikuoro Satakielet to 16, (15–30 II ääni) — **Lauluyhtye Vox Cordium** (20–30 v) to 17.30 — **Kirkkokuoro** pe 16.30 – Tied. Lipping p. 045 121 1153.

Varhaiskasvatus

Päiväkerhotoiminta Länsi-Porin kirkolla, Pietniemessä ja Lattomerellä. Tiedot päivä-, liikunta-, kuvataide ja musiikkikerhoista sekä ilm. kirkkoporissa.fi/lansi-porin-seurakunta/lapset-ja-perheet/paivakerho, lisätiedot marja.lehtonen@evl.fi, p. 0400 309 818.

Perhekerhot ja Vauvakahvila Auringon ohjelma netissä. — **Vekaravahti** L-P kirkolla ti 13–15 ja Pietniemessä to 15–17 — **Lisätietoa** kirkkoporissa.fi/lansi-porin-seurakunta/lapset-ja-perheet.

Tytöille: Puuhis 1–6. lk. ma 18.15–19.30 L-P kko. — **Kokkikerho** 1–3 lk. ti 16–17.30, Pietniemen srk.talo, 4–7 lk. ke 16–17.30, Pietniemen srk.talo.

Pojille: Kokkikerho 1–6 lk, ma 16–17, Pietniemen srk.talo. — **Nerf-kerho** 3–6. lk L-P kko, ti 15.30–16.30 (Bravo) 17–18 (Delta) — **Sählykerho** Länsi-Porin kirkolla, 1–3 lk. 15–15.55, 4–6. lk. 16.05–17.

Soppi-klubi 1 krt/kk ke 18–20, 2.10., 6.11. ja 4.12. Pietniemen srk-talo, seurakunnan oma pizza- ja peli-ilta kaiken ikäisille, tule mukaan koska vain, tied. kirkkoporissa.fi tai kristiina.haarala@evl.fi p. 0400 309 816.

Instagram työtapaajat_lp_srk **Rippikoulu** rippikoululehti jaetaan syyskuussa –05 syntyneille. ilmoittautuminen aukeaa netissä, kirkkoporissa.fi 7.10. klo 18 – 13.10. klo 23.59, tied. marja.lehtonen@evl.fi, 0400 309 818,

Mikkelinpäivää vietetään sunnuntaina 29. syyskuuta.

Aloitustapahtuma pe 4.10. 18, Länsi-Porin kirkko.

Nuoret

Nuorten toiminta kirkkoporissa.fi tai instagramissa lansi-porinsrkuoret. Toiminnasta vastaa hans.salosensaaari@evl.fi 0400 309 456.

Nuorten aikuisten ilta su 20.10. 16, L-P:n kirkolla, yhdessäolaa ja hartaushetki, tied. Salosensaari.

Perjantaisähly pe 20–21 Väinölän koulu, 20.9., 27.9. 11.10. kaikille yli 14 v., tule pitämään hauskaa sählyn kanssa, tied. Kärmeranta.

Matkat

Seinäjoen käsityömessut pe 4.10. lähtö aamulla Kauhavalle, jossa ruokaillaan Hela-ravintolassa. Vierailemme Kauhavan Kangas-Aitassa ja sitten jatketaan käsityömessuille. Hinta 40€/hlö sis. kuljetuksen, ruokailun noutopöydästä ja pääsylipun messuille. Ilm. viim. 27.9. srk-toimistoon p. 044 7309 655.

MERI-PORI

Yhteystiedot: etunimi.sukunimi@evl.fi, ellei toisin mainita.

Papisto: Helena Kuusiranta, vs. kirkkoherra 0400 309 733 – Pirjo Tiira 0400 309 731 – Riikka-Eliina Juhantalo 0400 309 471 – Pertti Hannus 0447 309 654 – Kanttori: Hanneli Grönlund 0400 309 802, hanneli.grönlund@evl.fi – **Diakoniatyöntekijät:** Pihlava, ma ja pe 9–11, muuten ajanvarauksella, Ahlainen & Reposaari ti 9–11: Pirjo Ojavallo 0400 309 738 – Anne Saarinen 0400 309 801 anne.o.saarinen@evl.fi – Anne Kangas 0447 309 652. **Nuorisotyönohjaajat:** Terhi Rätty 0400 309 736, terhi.rätty@evl.fi – Anna-Maria Rajala 0400 309 737. **Lastenohjaajat:** Tanja Lahti, lapsityönohjaaja 0400 309 777, Jaana Linnala 0400 309 474, Kaija Siekkinen 0400 309 475, Johanna Laiho 0400 309 473, Päivi Piilola 0400 309 642 – **Toimisto:** Nelli Sopenkivi, vs. srk-sihtööri 0447 309 660

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelus su ja pyhäpäivisin 10, ellei toisin mainita: su 22.9. Sanajp. Hannus, Tuomisalo, Sadonkorjuu kirkko, mehua ja piirakkaa. — Su 29.9. Hannus, Lindholm – Su 6.10. Sanajp.

Hannus, Grönlund – Su 13.10. Kasvinen, Grönlund.

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelus su ja pyhäpäivisin 10, ellei toisin mainita: su 22.9. Juhantalo, Lindholm, av. Tuulikki Heino, kahvit PITU:n naisjaosto — su 29.9. Kuusiranta, Tiira, Juhantalo, Grönlund, av. Evita Veistola, perhekerho, Pirjo -papiin lähtösaarna ja eläköitymisjuhla, kahvit Pihlavan Martat srk-talon monitoimisalissa. — Su 6.10. Kasvinen, Lindholm, av. Pentti Lehtinen kahvit Meri-Porin eläkkeensaajat – Su 13.10. lähetyspyhä, Hannus, Nieminen, av. Taisto Heino, kahvit Meri-Porin Martat, kerhohuone, 10.9., 8.10., tied. Mari Hellsten p. 050 566 2369.

Pyhäkoulu joka kk 1. su, lapsille ohjelmaa kirkon aikana.

Omaisten, läheisten ja omaishoitajien ryhmä ti 13–15, kirkon kerhohuone, 8.10., 12.11., tied. Mari Hellsten p, 050 566 2369.

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelus su ja pyhäpäivisin 12: su 22.9. Sanajp Tiira, Tuomisalo – 29.9. Hannus, Kuusiranta, Lindholm, Torpedovene S2:n pienoismallin paljastus (Reposaaren rantaparlamentin lahjoitus) laulu ja tekstinluku Martti Wallin – Su 6.10. Sanajp Hannus, Grönlund, kirkkokahvi Reposaaren diakonaattiyhdistys – 13.10. Kasvinen, Grönlund, kirkkokahvi Reposaaren diakonaattiyhdistys.

Ahlaisten seurakuntakoti

Raamattupiiri parittomat ma 13 **Seurakuntapiiri** joka ti 13

Kaanaan kerhohuone

Naisten keskustelupiiri joka ti 16.15

Kyläsaaren seurakuntatalo

Seurakuntapiiri parilliset ke 14 **Lähetyspiiri** parittomat ke 14, nimikkolähetit Leila ja Kari Pentikäinen sekä Kirsi ja Marko Piittala **Sanajumalanpalvelus** jo kk:n 1. su 12: 6.10. Kasvinen, Lindholm.

Pihlavan kirkon seurakuntasali

Seurakuntapiiri parilliset ke 12

Pihlavan seurakuntatalo

Raamattupiiri parittomat to 16 **Lähetyspiiri** parittomat ke 16, nimikkolähetit Leila ja Kari Pentikäinen sekä Kirsi ja Marko Piittala. **Kanneljärvi** piiri parittomat ma 18, alk. 23.9. **Musiikkikerho** ke3-6 -v. 14-14.45, 1-2 -v. + aikuinen 15-15.45, tied. ja ilm. Tanja Lahti

Reposaaren pappila

Raamattupiiri ti 12. **Kuntokerho** ke 13.

Vanha seurakuntatalo

Reposaaren pappilan vieressä Kudontamahdollisuus joka päivä, tied. p. 050 328 6975.

Diakonia

Vastaanotot: Ahlainen ti 9–11, muuten sop.muk. Saarinen p. 0400 309 801. **Reposaari** ti 9–11, Kangas

p. 044 7309 652. — **Pihlava** ma ja pe 9–11, Ojavalli p. 0400 309 738, Kangas.

Lapsi- ja perhetyö

Päiväkerho 3–6 v: Pihlavan ja Kyläsaaren srk-talot ma ja to 9–12 ja 13–16. Ahlaisten srk-koti, Kaanaan kerhohuone ti 13–16 ja pe 9–12. Lukukausi 38 €, sisälennus 50% ilm. kirkkoporissa.fi tied ja ilm. tanja.lahti@evl.fi, p. 0400 309 777.

Perhekerhot: Pihlavan ja Kyläsaaren srk-talot ti 9.30–11, Reposaaren pappila, parittomat ke 14.30–16, Ahlaisten srk-koti, parilliset ke14–15.30.

Vauvaklubi to 14–15.30, alk. 12.9. Pihlavan kirkon srk-sali, tiedustelevapaita paikkoja Tanja Lahdelta.

Musiikkikerho ks. Pihlavan seurakuntatalo.

Avoin kerho 3–6 v. pe 9–12, Pihlavan srk-talo, ei ennakkoilm, maksuton.

Pyhäkoulu joka kk:n 1. su 10, Pihlavan kirkon kerhohuone.

Varhaisnuorisotyö

Puuhakerhot Enäjärven koulu ma 13–16, Kyläsaaren srk-talo ti 13–16, Reposaaren pappila13–16, Ahlaisten srk-talo 13–16

Isojen kokkikerho ma 17, tied. ja ilm. Anna-Maria Rajala, Pihlavan kirkon srk-Sali.

Luontokerho to 17, tied. ja ilm. Anna-Maria Rajala, Pihlavan srk-talo.

Nuorisotyö

Nuorten illat: to 18, Pihlavan kirkon alakrt, ei 19.9.– 26.9. Arvokeskustelu – 3.10. Kanttori – 10.10. Usko, Toivo ja Rakkaus – 17.10. Pizza ja peli-ilta.

Yökahvila pe 19–22.30, Kyläsaaren vanha koulu. ei 19.9.

Retki

Seurakuntaretki Karviaan ke 2.10., lähtö Kyläsaaren srk-talolta 9.20, Pihlavan srk-talo 9.35, Reposaaren pappila 10, Ahlaisten srk-koti 10.25, paluu noin 15.30. Lounas Anne Mattilan Taidelahvilassa, hartaus Karvian kirkossa. Hinta 40 e sis. kuljetus, lounas, kahvit. Ilm. viim. 24.9. Anne Saarinen, Pirjo Ojavalli, Anne Kangas ks. yhteystiedot. Tervetuloa!

NOORMARKKU

Seurakuntatoimisto palvelee p. 0447 309 700 — **Noormarkun pappila** ma–ke 9–14 — **Pomarkun pappila** to 9–14.

Yhteystiedot: etunimi.sukunimi@evl.fi, ellei toisin mainita. **Papisto:** Penttinen Kari, kirkkoherra 0447 309701, kari.penttinen@evl.fi — Anttoora Hannu 050 3240625. — Rainerma Jaako 0447 309703. — **Kanttorit:** Lahti Markku 0447 309727, Toikka Hilka 050 3398427. — **Diakoniatyöntekijät:** vastaanotot ajanvarauksella :Anttila Carita 0447 309712. — Johansson Kristiina 0447 309713. — **Nuorisotyönohjaajat:** Jalonen Anja 050 3387533. — Katajisto Seija 0447 309729. — Törmälehto Raimo 0447 309714, työpäivät ajalla kk:n 1-14pv. — **Lastenohjaajat:** Vastaava ohjaaja Rainerma Elisa 0447 309717. — Sengström Sanna 0447 309 718 — Suomi Irene 050 3249873. — Srk.siht.Toiivainen-Mäkelä Paula 0447 309700.

Noormarkun kirkko

Messu su ja pyhäp.klo 10, ellei toisin mainita: Su 22.9. Rainerma, Lahti. 70v., 75v., 80 v. syntymäpäiväjuhlat. — Su 29.9. Mikkelinpäivän perhemessu, Penttinen, Heli Lehtonen. 50 v. sitten ripille päässeiden kirkkopyhä – 6.10. Vanhan käsikirjan messu, Penttinen, Markus Halminen, tarjoilu ja seurarat srk-talolla. – Su 13.10. Rainerma, Lahti. Riparikirkko, infoa uusille rippikoululaisille

Noormarkun pappila

Aamurukoushetki ma 8.30 — **Käsityökohtaaminen** ti 9–12 — **Nuorten ilta** pe 18.30, 20.9. 4.10. 11.10. — **Miesten raamattu- ja rukouspiiri** ma 18.30 — **Miesten piiri** ti 13. — **Kari Penttisen luentosarja** Ilmestyskirjan seitsemästä seurakunnasta ke 18: 2.10.,9.10. — **Diakonia- ja lähetyspiiri** ke 14: 25.9., 9.10. — **Kirkkokuoro-Saana ja Siionin Kannelta** to 19.9. 17. — **Käsityöpiiri** ti 10. — **Missiokuoro** alk. su 18, 29.9.13.10.

Noormarkun seurakuntatalo

Yksinasuvien ilta to 26.9. 18, Markku Lahti, Jussi Uutaniemi, Johanna Ahlgren, kaikille avoin, 24.10. Aihe: Sydämen asialla, Satakunnan sydänpiiri, Terhi Saari-Hannibal, kaikille avoin. — **Naisten piiri** parilliset to 13, 19.9., 3.10. — **Omaishoitajien vertaistukiryhmä** ti 8.10. 13. — **AVH-kerho** 16.10. 14. — **Kivenhiontakurssi** 5 peräkkäisenä torstaina 17, alk. 19.9–17.10. ks. s. 16. — **Kiviipiiri** to 17 — **Raamattuluento** Ilmestyskirjasta to 9.10. 18. **Kerhoja 1–7 lk: TI Kokkausta ja muuta puuhaa** 3–4. lk. 16.30–18, 1–2.lk 15–16. **Ke Kokkausta ja muuta puuhaa** 4–5. lk. 17–18.30, yli 12 v. Tusina + **To kokkausta ja muuta puuhaa** 5–6. lk. 17–19. **Ilm. ja tied.** Seija Katajisto seija.katajisto@evl.fi, 0447 309 729 ja Anja Jalonen 050 338 7533, paikat täytetään ilm. järjestyksessä.

Lassila

Kirkko: Messu su 13, ellei toisin mainita: su 22.9. Penttinen, Toikka — Su 6.10. Anttoora, Toikka

Mualla

Hartaudet: Snällintupa parittomat ke 14. — Lähipalvelukeskus to 12.30, 26.9. 3.10. 10.10 — Mäntylinna parilliset ke 13.

Lastentalo

Perhekerho to 9–11, Noormarkun pappilassa. Tied. ja päiväkerhoilm. elisa.rainerma@evl.fi, p. 044 7309 717.

Pomarkun alue

Messu kirkossa su klo 10, ellei toisin mainita: su 22.9. Penttinen, Toikka, urkurina Jari Myllymäki – Su 29.9. Mikkelinpäivän perhemessu, Anttoora, Toikka, Kyyhkyskuoro laulaa – Su 6.10. Anttoora, Lahti, vanhusneuvosto palvelutehtävissä – Su 13.10 Anttoora, Toikka. Riparikirkko, infoa uusille rippikoululaisille.

Kuoro Kyyhkyskuoron harjoitukset alk. pe 27.9. 16. (noin 7–14 vuotiaille)

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA ►

Keskusrekisteri

Keskusrekisteri sijaitsee seurakuntien hallintorakennuksessa osoitteessa Hallituskatu 9 b, 1. kerros.

Avoinna ma–pe klo 8.30–15, torstaisin avoinna klo 17 asti (joulu-, ja pääsiäisviikolla, sekä juhannusaattoja edeltävällä vkolla ei iltavirastoa klo 15–17).

Arkkipyhinä keskusrekisteri ja kaikki srk-toimistot ovat kiinni.

Keskusrekisterin yhteinen sähköpostiosoite on keskusrekisteri.pori@evl.fi, p. 044 730 9605.

Palvelut: virkatodistukset, sukuselvitykset, sukututkimukset, avioliiton esteiden tutkinta, evlut. kirkon jäsenyys. Avioliiton esteiden tutkinta sähköisenä osoitteessa esteidentutkinta.fi.

Hautauspalvelut

Hautauspalvelut sijaitsee Käppärän hautausmaalla, Kellarikuja 2, 28120 Pori

Avoinna ma–pe klo 8.30–15.00. hautauspalvelut@porievl.fi, p. 0400 309 782, 0400 309 779 ja 0400 309 778

Hautauspalveluissa voi hoitaa hautaukseen liittyviä asioita: • Ajanvaraukset siunaustilaisuuksiin ja muistotilaisuuksipaikkoihin. • Uurnanlaskusta sopiminen • Hautapaikka-asiat, hallinta-ajan jatkaminen, hautaoiden

haltijan nimeäminen, asiakas-tietojen päivittäminen

Hautojen hoitoasiat

• Hoitosopimusten tilaaminen • **Tuhkaukseen liittyvät varaukset** • Tuhkaus aika

• Uurnan noutoajan sopiminen, kun uurna haudataan muualle kun seurakuntayhtymän hautausmaalle

Kirkoissa tapahtuvat siunaukset sekä seurakuntien muistoti-

laisuuspaikat varataan suoraan kyseisestä seurakunnasta seurakuntasihteereiltä.

• Lavian kirkko ja kappeli, ma klo 14–17 ja pe 9–12, p. 044 731 0201 • Ahlaisten ja Reposaaren kirkko ma–pe klo 9–12, p. 044 730 9660 • Noormarkun ja Lassilan kirkko, ma–ke 9–14, p. 044 730 9700

Perheneuvonta

Ajanvaraus ma–pe klo 10–11 p. 0400 309 785 Porin seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10 A, 28100 Pori

Ammatillista ja luottamuksellista keskusteluapua parisuuteen ja perheen kysymyksissä sekä elämän kriisitilanteissa.

Pappila: Aamurukoushetki ma 8 — **Käsityökohtaaminen** joka ti 9-12— **Nuortenilta** pe 18.30, 20.9. 4.10. 11.10. **Monitoimihalli:** sählyä ke 16-17, ei tarvitse ilm. **Seurakuntakoti,** Törmäläntie 1: **Perhekerho** ma 9.15-11.15. **Muualla: Diakoniakerhot maanantaisin klo 13: Vanhemman väen kerho** Laitila-Tuunajärven Monitoimitalolla 7.10.— **Ristikujan kerho** kerhohuoneella 23.9., 14.10.— **Aittamäen kerho** kerhohuoneella klo 13

● PORIN TELJÄ

Instagram: porinteljanseurakunta
Facebook: Porin Teljän seurakunta
Youtube: Porin Teljän seurakunta

Yhteystiedot

etunimi.sukunimi@evl.fi, ellei toisin mainita. Papisto: Huhtala Kaisa, kirkkoherra 0400 309810. — Kavasto Silja-Maaria 0400 309787. — Peltö-Pirja Janne 0400 309792. — TT Sattilainen Seppo 0400 309791. — Tapiainen Noora 0400 309789. — Väisänen Juha 0400 309788. — Westerlund Lauri 0400 309 460. — Willman Jarkko 0400 309786. Kanttorit: Grundstén Anne-Marie 0400 309854. — Salminen Hanna 0400 309860. — Ylitalo-Maunula Pia 0400 309855. Diakoniatyöntekijät: Vastaaotot alueittain etukätesajanvarauksella. Kulha Tiina, Aravien alue, Tiilimäki, 6. osa, Pinomäki, 0400 309865, Esivallank. 6. — Paukkunen Pirjo, eläkkeellä, Uudenkoiviston, Koivulan, Herralahden, Tupalan, Riihikedon ja Tuomolantien asukkaat yhteydenotto muihin Teljän srk:n diakoniatyöntekijöihin. — Sundell Marja-Terttu, Sampola, Impola, Vanha-Koivisto, 0400 309864, Sampolan kerhohuone, Puhurint. 22. — Salminen Minna, lapsettomat pariskunnat ja yksinasuvat: Harmaalinna, Kalaholma, Kartano, Koivistonluoto, Metalikylä, Mikkola ja Väinölä, 0400 309851, minna.m.salminen@evl.fi, Väinölään kirkko, Päkintie 1. — Katila Satu, perhe- ja parisuhdetyö, lapsiperheiden avustustyö, 0400 309866, satu.m.katila@evl.fi, Väinölään kirkko, Päkintie 1. — Väisänen Juha, diakoniapappi, Syke-toiminta ja Yhteisvastuukeräys, 0400 309788. Lähetys- ja kansainvälisen työn sihteeri: Rainerma Elisa 0400 309450 virkavapaalla 31.12.2019 asti. — ma. Hännikälä Sinikka 0400 309450 31.12.2019 asti. Nuorisotyönohjaajat:— Nurmenniemi Eeva 0400 309 797. — Saarela Vesa 0400 309794. —vs. Iida Valtala 0400 309 796. Lastenohjaajat: Fisk Sari 044 7309680. — ma. Murto Kirsi 044 7309667. — Heinonen Hanna 044 7309 668. — Noppari Jenni 044 7309670. — Yrjölä Susan 044 7309673. Emäntä: Puputti Pirjo 044 730 9624. Seurakuntatoimisto: Mattila Johanna 044 7309666. — Toivainen Tapani 044 7309636.

Teljän kirkko

Koivistonpuistikko 50
Messu su ja pyhäp. klo 10, kirkkosalissa ”Nooran arkki” – leikitilä lapsille, lapsille puuhakassit messun ajaksi, pyhäkoulu: su 22.9. Sattilainen, Tapiainen, Ylitalo-Maunula, kirkkokahvi (Luminoso-kuoro), 11.45-12.30 Aikuisten pyhäkoulu, aihe: Käskyt 1-3, Huhtala. — Su 29.9. Mikkelinpäivän perhemessu, Väisänen, Tapiainen, Ylitalo-Maunula, kirkkokahvi (lapsityö). — Su 6.10. Veikko Vuohijoki, Willman, Grundstén, Senioriopettajien kuoro joht. Raija-Leena Uetla-Nieminen, yht.työssä Porin seudun senioriopettajat, kirkkokahvi (Senioriopettajat). — Su 13.10. Lähetysmessu, Juha Auvinen Medialähetys Sanansaattajat rystä, Kavasto, Ylitalo-Maunula, lähetystilaisuus kirkkokahvin jälk. **Iltamessu Rauhanyhdistyksen kanssa** la 28.9.18, Kalervo Pöykkö, Sattilainen, Ylitalo-Maunula. **Teljän SYKE – Siunaavan yhteyden keskiviikko joka ke** 12-15 ohjelmaa: 12.15-12.30 rukoushetki, 12.30-14 lounas ja kahvi (omavaliainainen maksu), 13.15-13.30 VeisuuVartti, 13.30-13.45 Hengen Lento eli Raamattua selityksin, 13.45-14.40 Rukouspiiri. —

Pyhän tanssin iltapäivähetki to 3.10.16.30-17.25 Rukousta koko keholle, aiempaa kokemusta ei tarvita, Fisk. **Kirjallisuuspiiri**, joka kk:n 1. to 18-19.30, 3.10. Takashi Hiraide: Kissavieras, voit myös tutustua johonkin toiseen japanilaiseen kirjaan ja esitellä sen, tied. arja.palonen@gmail.com. **Teljän Akatemia** ke 2.10. 14-15. “Kirkko 2030 - kansankirkko murroksessa”. Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja, TT Hanna Salomäki. **Rippikouluun 2020 ilmoittautuminen** ma 7.10. 18. **Kirjallisuuspäivät** pe-la 11.10.-12.10. ks. tarkemmin s. 6.

Väinölään kirkko

Päkintie 1

Messu ja pyhäkoulu joka su 16, yht. työssä Sley:n kanssa, lasten ryhmät: alle kouluikäiset ja alakouluikäiset, pyhäkoulu messun aikana, sitten kahvit: 22.9. Johan Helkkula — 29.9. Helkkula — 6.10. Helkkula, Willman — 13.10. Helkkula. **Perhemessu** su 29.9. 10, Kalervo Pöykö Porin Rauhanyhdistyksestä, Sattilainen, H. Salminen. **Käsityöpiiri**, parittomat ke 10-13, 25.9., 9.10., E. Siira. **Diakonian aamupalahetki** (maksuton) tiistaisin 9-10, Puputti, Katila, Salminen. Tervetuloa! **Aikuisten antiikkinallekerho**, parilliset ma 16.30-19, 30.9., 14.10., materiaalmaksu, tied. Yrjölä. **Iloa ja valoa syksyyn – Runon ja musiikin ilta** to 10.10. 18, Arja Palonen, Marjukka Hankilammi, Huhtala, Joares-yhtye. Kahvin aikana voi tutustua Taivaanrannan maalarien tauluihin.

Martintalo

Metsämiehenkatu 2 K

Messu su 14: 22.9. Tapiainen, Ylitalo-Maunula. — 6.10. Aku Keltto.

Muualla

Hengelliset keskustelupiirit: DiaVire 2.krs to 17-18, 26.9. Sattilainen.— **Ruskalinna** ke 13, 9.10. Peltö-Piri

Raamattupiirit

Teljän kirkko: parittomat ma 17, 23.9., 7.10., Evankeliumi Markuksen mukaan, Pirkko Heikkilä 040 5049403. — **Miestenpiiri** parilliset ke 17 2.10., 16.10. Opiskelemme Raamattua käyttäen apuna Danilo Vallan Vuoden kirjaa, Willman. — **Ikämieskerho**, parilliset ti 14, 1.10. Kolossalaiskirjeen ensimmäinen luku, 15.10. Kolossalaiskirjeen toinen luku, Willman. —**Petäjäkoti** parilliset ma 14, 30.9., 14.10., Evankeliumi Matteuksen mukaan, Pirkko Heikkilä 040 5049403. — **Arkiraamis**, Väinölään kko (Päkint. 1-3), parittomat to 18, 26.9., 10.10. Marjukka Hankilammi 044 2765138. — **40+ raamattupiiri**, Srk-keskus, parilliset su 16, 22.9., 6.10., Esa Bärlund 050 3654111. **Raamattupiiri kodeissa** parittomat ti 14, 24.9., 8.10., joht. Liisa Syrjä, Koivulas-
sa, lisätied. Willman.

Lähetystyö

Sampolan lähetyspiiri, Puhurint. 22, parittomat ti 18-19.30, 24.9., Lauri Westerlund, 8.10. Muisteluita Namibiasta, Seija Hyvärinen. — **Ketjun kokoojat** srk-keskus, 4.krs parittomat ke 13-14.30, 25.9. laulattamassa kanttori Hanna Salminen, 9.10. Muisteluita Namibiasta, Seija Hyvärinen. — **Kylväjä-piiri** Srk-keskus 4. krs la 15-16.30, 5.10. Etiopiaan lähetevä lähetti. —**Toivoa naisille -ryhmä** ke 16.10. 17, Mirja Ruuskan luona, Pitkäkatu 10. — **Tied.** lähetyspappi p. 0400 309 787, -sihteeri 0400 309 450.

Diakoniatyö

Diakoniapiirit: Pinomäen koulu 2 krt/kk to 13, 26.9., 10.10.— **Väinölään piiri** Väinölään kko parilliset to 13,19.9. Ristin teologia, Peltö-Piri, 3.10. kanttori, 17.10. pastori. **Päiväpiirit: Sampolan Tähti** Puhurintie 1-3, 1krt/kk ti 15, 15.10. — **Teljän kirkko** 2 krt/kk ma 13, 16.9. Kavasto, 30.9. Willman, 14.10. Sattilainen.— **Uudenkoiviston vanhustentalo** Kasvihuoneenkatu 1-3, 1 krt/kk, ti 13.30, 15.10. **Toivon majakka – iltapalaa ja yhdessäolaa elämänmeren myllerysten keventämiseksi**, Sampolan kerhohuone (Puhurint. 22) joka toi-

nen to 16-17.30, 26.9., 10.10., Väisänen ja Sundell.

Hartaudet

Himmeli, Palokunnantie 39, 2 krt/kk ke 15.15, 2.10. Peltö-Piri, 16.10. Väisänen.— **Honkala** Metsämiehenkatu 2, joka toinen ke 14.30, 2.10.Karp, 16.10. Väisänen.— **Ruskalinna**, Kouvonraitti 12, 1krt/kk ke 13.30, 25.9.— **Mainiokoti Akseli**, Ojantie 11, krt/kk ti 13, 1.10. Sattilainen.— **Suomalainen palvelukoti** Sairaalanatie 2, 2 krt/kk to 14 (1.krs) ja 14.30 (2krs), 26.9.Karp, 10.10. Väisänen.— **Diavilla** Metsämiehenkatu 2F, 1krt/kk, ke 14.30, 9.10.Peltö-Piri. — **Dialinna** Metsämiehenkatu 2L, 1krt/kk, ke 15, 9.10. Willman.— **Latokartanon hoivakoti** Latokartanontie 8, 1krt/kk pe 14, 20.9.Väisänen.— **Hoivakoti Porin Helmi** Seipikuja 8, 1krt/kk to 14, 10.10. Westerlund.

Kuorot

Teljän Kamarikuoro (Väinölään kko) ma 18, Grundstén. — **Kirkkokuoro** (Teljän kko) to 18, H. Salminen. — **Luminoso-kuoro** (Teljän kko) pe 16.30, H. Salminen. — **Iltapäiväkuoro** (Srk-keskus 5. krs) to 14, Ylitalo-Maunula. — **Lapsikuoro Tuhannet sydämet (Väinölään kko., Päkint. 1)** ke 17.30-18.15, tied. Ylitalo-Maunula. – Kuoroissa tilaa, maksutonta.

Nuorisotyö

Toiminnasta tiedotetaan: kirkkoporis-
sa.fi/seurakunnat/Porin Teljän seurakunta/Nuoret
Rippikouluun 2020 ilmoittautuminen ma 7.10. 18 Teljän kirkko. Lisätied. Peltö-Piri.

Pojille ja tytöille

Tytöille: Luova kerho, Väinölään kirkko: ti 16.30-18, 7-11 v. tytöt, ilm. Nurmenniemi. — **Tähti-kerho, Teljän kirkko:** ma 16-17.30, 7-11 v. tytöt, ilm. Nurmenniemi.

Tytöille ja pojille: Kokkikerhot, Teljän kirkko: ma 13.30-15, 1-3. lk. lapset, alk. 26.8. — **Väinölään kirkko:** ti 14-15.30, 1-3. lk. lapset, alkaen 27.8. Ilm. Nurmenniemi. **Pojille: Pienoismallikerho**, Väinölään kko ke 18-19.30 — **Nikkarikerho**, srk-keskus (Eteläpuisto 10), to 18-19.30 — **Poikien sählykerho**, Väinölään koulu (Luodont. 1) pe 17-18.30. — **Isä-poika sähly**, Väinölään koulu pe 18.30-20. — Tied. Saarela, kirkkoporis-
sa.fi.

Partio

Väinän vartijat ry 7-11 v. pojille. Antti Koivula p. 044 559 0544, antto.koivu-
lag97@gmail.com.
Teljän Tuikkeet ry 7-vuotiaista aikuisiin. Minna Viinamäki p. 040 591 3954, minna.viinamaki@gmail.com

Lapsille-ja perheille

Viikko 43 syysloma, ei toimintaa
Perhekerhot: ke 10.30 – 12, Kalaholman kerhoh. ovet aukeavat 10.00 Kalaholmassa (Uittomiehent. 8 b), Fisk. —**Väinölään kirkko** Päkintie 1-3 Yrjölä, Murto. — **Teljän kko**, Noppari., — **Esivallankatu** 1.10. alk. ti 9-11, Murto, Yrjölä. — **Itätuulen salonki** (Kalskeentie 9) 1.10. alk. pe 9-12, Murto ja Yrjölä. **Päiväkerhot:** 3-6 v. maksu 38 €/kausi, sis. vakuutus. Ryhmät kokoontuvat 2 krt/vk. Mukaan tossut ja eväät. ilmoit.: kirkkoporis-
sa.fi/osallistu/kerhoja-lapsille — **Teljän kko**, ma ja to 9-12 ja 13-16, Noppari,— **Väinölään kirkko** ma ja to 9-12 — **Kalaholman kerhoh.** ma ja to 9-12, Fisk. **Tied.** perhe- ja päiväkerhoista suor. lastenohj. tai lapsityön pappi Tapiainen. Facebook: Porin Teljän Lapsi- ja perhetyö. **Lasten puuhakerho** to 13 - 16 alk. 5.9., Yrjölä, Murto. **Lasten musakerho** Väinölään ajalla: 5.9-17.10.2019, 4 - 5 v ilman aikuista, to 17:15 - 18 ilm. ja tied. Murto. **Iltakerho** ke17-19, ei 2.10.,9.10. eikä 16.10. Kalaholman kerhoh., 4 v. ja nykyisille päiväkerholaisille, Fisk. **Leikkien ja liikkuen** 3-7v lapsille, Kalaholman kerhohuone to 14.-16.30 ei 3.10., Fisk. **Ilta perheelle** Teljän kko ke 2.10. 17.30-19.00.

4-vuotissynttärät Teljän kko 9.10. 17-19.00.
LapsiParkki 2h/kerta maksutonta hoitoaikaa 2-7 v. lapsille, Teljän kko, ilm. kirkkoporis-
sa.fi. ke 23.10, 27.11. Tied. Noppari .

Vauvakahvila ti 9-11.30, aamupala 9-10, Väinölään kko, Noppari, Katila
Mikkelinpäivän perhekirrko Teljän kko su 29.9. 10, ks. kohta Teljän kirkko.
Pyhäkoulut: tytöt ja pojat 4 v-rippikouluikään saakka. Nuoremmat aikuisen kanssa: **Teljän kirkko** su 10-11.

● YHTEINEN TOIMINTA

Kehitysvammaiset: Päiväkerho ke 13-14.30: 25.9., 9.10. Srk-keskus, 2. krs. — Iltakerho ti 17.30-19: 1.10., 15.10. Srk-keskus, 2. krs. **Hartaus Hyviksellä** joka toinen to 14-15, 19.9., 3.10., 17.10. **Näkövammaisten kerho** 26.9. 13-14.30. Srk-keskus 2. krs. . **Vanhustenviikon minimessut** pe 11.10. Srk-keskus, 12-16 esittelyä messupöydissä, 14.30-15.30 Markus Halmi-
nen luennoi: Onnellisen ja tasapainoisen ikääntymisen salaisuudet. Omakustanteinen kahvi Mummun Kamarissa 12-14.30. **Omaishoitajien ryhmä** 8.10., 12.11. 13-15, Pihlavan kirkon kerhohuone. **Ryhmä Mielenterveyskuntoutujille** ma 13-14.30, 23.9., 7.10., Srk-keskus, Tukikeskus (Eteläpuisto 10 B) 2.krs.

Me Miehet

Toipumisen tie pe 27.9. Klo, Srk-keskus, ks. s. 16

Mikonkatu 8

Teetupa Beetel la 18-22, 28.9., DBS-raamattuilta, Marja Mattila, 12.10. Pertti Kymäläinen.

Mummun Kamari

Itäpuisto 14. Auki ma-to 11-15, pe 11-14, su 13-15. **Viikko-ohjelma: Ma Viikonavaus** 11.30. — **Ti Tuoliijumppa** 10.15, **Kamarikerho** 11 — **Ke kahvipannu kuuma-**
na 11-15, toivevirsä 2.10. klo 13— **To Tuoliijumppa** 10.15, **Hartaus** 13. — **Pe** avoinna 11-14. — **Su Sunnuntaikerho** 13-15. **Leskien klubi** ma 30.9. 15.30-17 **Kummikerho** la 12-14, 28.9., 12.10. **Työtupa** ke 10-13 Eteläpuisto 10 B, kellarikrs.

Naisten Kahvila

Hedelmällinen elämä ti 24.9. 18, Kaupunkikahvila Brunssi, Pohjoiskauppatori 3, Mari-Anna Stålnacke, Minna Guley kitaroineen, kahvi 6 e, 17.30 alkaen. Tervetuloa!
Sanan siemeniä joka toinen ti 18-19, alk. 1.10., Srk-keskus 1.krs, Siunattu usko, teol.tri Mari-Anna Stålnacke. Tervetuloa sekä naiset että miehet!

Torstai-Akatemia

Srk-keskus 2.krs, to 14: 3.10. Sopii-
ko tango hautajaisiin? Hautausmusiikin valinta kirkollisen toimituksen näkökulmasta, Anne-Marie Grundstén, MuT, DU, tilaisuus on avoin ja maksuton. — 7.11. Kirjavinkkaus ja e-kirjat lukemisen edistäjänä, palveluvastaava Merja Kalliomäki, Porin kaupunginkirjasto. **Tied.** Mari Korhonen, Porin kesäyliopisto, p. 044 701 5961, Mikko Salonen, K-P srk, p. 044 730 9648, Ulla-Maija Vi-
ren, yht. diakonia, p. 0400 309 784.

Seurakuntakeskus

Aarretta etsimässä -kurssi to 17.30-20, etsitään yhdessä kristinuskon perusteita. Alkaa 19.9. Mikä on elämän tarkoitus? Satu Salo, 26.9. Jeesus-
ku- ka hän on? Salo, 3.10. Uskon ihme, Sakari Kalliomaa, 10.10. Rukous yllättää, Kalliomaa, 17.10. Aarrearkun äärellä, Willman.

Tapahtumia myös netissä:
**www.kirkkoporis-
sa.fi/tapahtumat**

● KRISTILLISET YHDISTYKSET

Herättäjä-Yhdistys

Seurat joka toinen to 19, Srk-keskus 1.krs. 19.9., 3.10., 17.10.

Porin seudun Esikoiset ry

Aatuntie 21 Seurat su 15: 22.9.,6.10.,13.10. — Pyhäkoulu su 13.10., 14.45. — Virsi ja lauluilta ti 1.10. 18. — Raamattuilta to 18 19.9.,26.9.,3.10.,10.10.,17.10. — Käsi-
työilta 18, 2.10. **Länsi-Porin kirkko** HPE su 6.10, 18.

Porin seudun Kristilliset Eläkeläiset ry

Seurakuntakeskus parilliset ti 12.30 kahvit, 13 tilaisuus: 1.10. Marja Rantanen, 15.10. Aulis Juntunen, Markku Sumiala aihe: Anteeksianto, fysioterapia-
peutti Kirsi Nykäsen terveysvartti.

Kansanlähetys

Lähetyskoti, Srk-keskus, 5. krs. sata-
kunnankl.fi, auki ma-to 10-15 ja sop. mukaan: Epin piiri joka toinen ma 16.30 — Starttipiiri ti 18 — Kohtaamisillat ke 18: Raamatun äärellä, eri teemoja, 25.9. ”Jumala ohjaksissa” Raimo Rauko, 2.10. ”Onko syntiä olemassakaan?” Sakari Kalliomaa, 9.10. ”Synti on paras uutisemme” Sakari Kalliomaa, 16.10. ”Elämän raadollisuuden siunaus” Seija Leppänen. — Naisten raamattupiiri, to 18.

Me Miehet: Toipumisen tie pe 27.9. Klo, Srk-keskus, ks. s. 16
Seurakuntakeskus: Musikkisali: Koh-
taamisaikkamessu klo 16, pyhäkoulu, ehtoollinen, iltakahvi/tee, 22.9. ”Kiitolisuus”, saarna Tauno Pihlava, lit. Jus-
ja Kärrmeranta, mus. Lapid. 6.10. ”Jeesus antaa elämän”, saarna ja lit. Sakari Kalliomaa, mus. Agapella.

Aarretta etsimässä -kurssi alk. to 19.9. 17.30, srk-keskuksen 2. krs. Etsitään kristinuskon perusteita, keskustellaan uskosta, toivosta ja rakkaudesta, tied. ja ilm. 02 633 3468, 040 737 4243. Ks. vierestä kohta Seurakuntakeskus

Satakunnan Ev.lut. Kansanlähetys 50 vuotta -juhla la 19.10. Teljän kirkko, 13 Onnittelujen vastaanotto, keittolounas, klo 14 ”Satakunnan mailta maan ääriin-Kansanlähetys Satakunnassa 50 vuotta”, Sakari Kalliomaa, Mika Tuovinen, Pentti Heinilä, musiikki, lauluyhtye Kipinät, Seija ja Sakari Leppänen. Klo 15 Juhlahahvit, klo 16 Sykähdyksiä sydämiltä ja kentiltä, Kansanlähetys Satakunnassa tänään, Kalliomaa, ”Pihapojasta silmälääkäriksi”, etiopialainen silmälääkäri Samuel Bora kertoo, Raimo ja Pirkko Tuppurainen, ”Koskettavia hetkiä lähetystyössä” Satakunnan läheteiltä lyhyitä välähdyksiä kiperistä ja koskettavista hetkistä, Kipinät, juhlakolehti, Marjaana Perttula. Klo 18 Iltamessu, Pekka Simojoki, Kalliomaa, Sakari Leppänen, Mika Tuovinen, Willman. Ohjelmaa lapsille klo 14-15 ja klo 16-17.

Porin Kristillisen Työväenyhdistys ry Nasaret

Katariinankatu 22 B seurat parilliset su 14; 22.9. Reino Valkama, 6.10. Israel Stenman, 20.10. Kari ja Anneli Kolehmainen.

Sanan ja rukouksen ilta parittomat to 18, 26.9., 10.10. 24.10.

Rauhanyhdistys

Louhentie 4: Seurat: su 22.9. 16, la 28.9. 15 syysseurat, su 29.9. 13 syysseurat, su 6.10. 14. ti 8.10. 18.30, Srk:n seurat Preiviikin kirkko, Martti Pigg, Erkki Pirnes, su 13.10. 16 kolehti lähetystyölle. — Ruokailu su 6.10. 13 — Nuorten lauantai 5.10. 19 — Ompeluseurat ke 18.30, 25.9., 9.10., 16.10. — Nuorten järjestämä leiri- ja opistomyyjäiset la 21.9. 17. — Toimikuntien yhteisilta ma 23.9. 18 — Ompeluseurat kodeissa ke 2.10. 18.30. — Perhekirrko su 6.10. 12 Ruosniemen kirkko. — Tiistakerho 15.10. 13— Torstaikerho 10.10. 18.30. — Myyjäiset la 19.10. 17.

Verkkovirsikirja tuomassa veisaajille uusia vaihtoehtoja

MATTI KUHNA

Digitaalisuus on etene-
mässä myös virsien
maailmassa, sillä verk-
kovirsikirja on saanut mo-
dernin ja ystävällisen käyt-
töliittymän.

Länsi-Porin seurakunnan
kanttorin **Sakari Salmisen**
mielestä verkkovirsikirjal-
la on käyttöä eritoten tilan-
teissa, joissa virsikirjoja ei
ole saatavilla.

–Eteen voi tulla esimer-
kiksi pappien ja diakonia-
työntekijöiden kotikäyntejä
tai sitten ulkoilmatilaisuuksia,
joissa ei virsikirjaa ole
saatavilla. Tai sitten joku ai-
van spontaani tilanne.

Salminen pitää verkkovir-
sikirjaa monin tavoin käy-
tännöllisenä työkaluna, jos-

sa käyttäjän tarpeita on mie-
titty puolelta ja toiselta.

–Virret on lajiteltu sel-
keästi teemoittain ja nuo-
tit ovat koko ajan näkyvillä
veisattaessa pitkäkin virttä.
Huononäköinen voi suuren-
taa tekstiä näytöltä. Netti-
versiosta löytyy tietoa sii-
tä, miten vanhat ja tunne-
tut virret on sijoitettu nykyi-
seen virsikirjaan. Mukaan on
myös liitetty virsistä kerto-
via tarinoita, jotka kiinnos-
tavat kovasti ainakin itseäni.

Salminen ei ole havain-
nut, että verkkovirsikirja oli-
si ainakaan vielä kirkkokan-
san käytössä jumalanpalve-
luksissa.

–Yksinkertainen syy on
se, että kännyköiden pla-

railu jumalanpalveluksissa
koetaan yhä häiritseväksi
ja kiusalliseksi ilmiöksi. Ar-
vokkuus suosii edelleen pe-
rinteistä virsikirjaa. Lisä-
si virsikirjan kanssa on hel-
pompia rauhoittua kuin kän-
nykän kanssa.

Salminen ottaa esimer-
kiksi arvokkuutta vaativas-
ta tilanteesta vaikkapa hau-
dalla veisaamisen.

Hänen mukaansa känny-
köistä veisaaminen on kui-
tenkin hiljalleen tulossa eri
tilanteisiin. Yhdeksi esi-
merkiksi hän nostaa Porissa
vuonna 2017 pidetty vanhoil-
listelastadiolaisten Suviseurat,
joissa hän havaitsi monien
nuorten laulavan hengelli-
siä lauluja kännyköistään.

FAKTA

Verkko- virsikirja

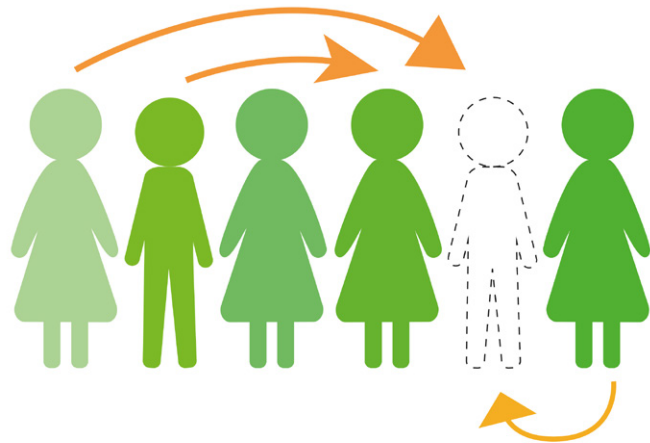
- Virsikirja löytyy osoit-
teesta virsikirja.fi.
- Sivusto on suunnitel-
tu erityisesti kännykkä-
käyttöön, ja virsiä voi et-
siä hakutoiminnon kaut-
ta joko virren nimen, nu-
meron tai pelkästään
virren sanojen perus-
teella.
- Sen lisäksi virret ovat
löydettävissä sivustol-
ta lyhytosoitteilla eli virsi
löytyy lisäämällä virsikir-
jan osoitteeseen virren
numero.
- Esimerkiksi osoite vir-
sikirja.fi/21 vie jouluvir-
teen Enkeli taivaan lau-
sui näin.
- Virsistä on samalla muo-
dostettu teemakokoel-
mia, jotka sopivat kirk-
kovuoteen tai muuhun
tilanteeseen, kuten ris-
tiäisiin.

Lähde: Kirkon viestintä

Kanttori Sakari Salminen selailemassa verkkovirsikirjaa
urkujen äärellä. Hän ennakoii, että tulevaisuudessa kanto-
rit voivat soittaa messun digitaaliselta näytöltä, mikä vä-
hentäisi sivujen selailua ja helpottaisi töitä.

HYVÄ KYSYMYS

TINA MIETTINEN

Tuuraajia seurakunnan töihin nettipalvelun avulla

Lopen kirkkoherra Tuomas Hynynen kyllästyi siihen, ettei kirkon eri tehtäviin ole aina tahtonut löytyä sijaisia. Hän laittoi pystyyn Kirkonsijaiset.fi-palvelun yhdistämään työnantajia ja -tekijöitä.

**Länsi-Porin kirkkoherra Mika Kyytinen, miten teillä on seura-
kunnassanne järjestetty tuuraukset esimerkiksi yllättävien sai-
raustapausten varalta?**

–Käymme ensiksi läpi omat tekijäresurssimme ja sitten eläkeläiset,
joista on paljon apua erityisesti pappien ja lastenohjaajien tapauk-
sissa.

**Onko teillä sovittu siitä, mistä seurakunnista pyydätte pappe-
ja tuuraajiksi?**

–Meillä on olemassa herrasmiehsopimus siitä, että voimme saada
tuuraajia seurakuntayhtymän sisästä.

**Millaisiin tehtäviin sijaisia saa helposti, entä millaisiin heikom-
min?**

–Tuuraajaa on vaikeaa saada, jos esimerkiksi rippileirin vetäjäk-
si määrätty pappi sairastuu juuri leirin alla tai jos hautajaisiin tarvi-
taan pappia aivan viime tingassa. Samoin seurakuntasihteerien si-
jaisten löytäminen on haastavaa.

–Myöskään kesätuuraajia ei ole aina helppoa saada ja siksi olenkin
sopinut jo syksyn alkaessa siitä, ketkä ovat Länsi-Porin sijaistavia
pappeja seuraavan kesän aikana. Helpoimmin tuuraajia saa puoles-
taan normaaliarkena kouluvuoden aikana.

**Porin kaltaisessa keskisuuressa kaupungissa sijaisia varmaan
löytyy helpommin kuin syvällä maaseudulla. Millaisia havain-
toja olet tehnyt jälkimmäisestä kategoriasta?**

–Haasteet ovat suuret eritoten, jos pieni seurakunta ei ole osa
isompaa yhtymää. Itse tein paljon tuurauksia Pomarkussa ennen
sen liittymistä Poriin.

**Asut Kankaanpäässä. Tuuraatko koskaan paikallisen seura-
kunnan pappeja?**

–Vain silloin, kun olen omilta töiltäni ehtinyt.

**Mikä on lyhin varoitusaika, jonka puitteissa olet itse saanut
äkkilähtöjä?**

–Hautajaisiin puolitoista tuntia ennen h-hetkeä. Se oli katastrofaali-
nen tilanne. Joskus kuulin veteraanitilaisuudessa vasta paikan pääl-
lä, että olen juhlapuhuja ja varoitusaikaa oli yhden virren kolmen
säkeistön verran.

**Olisiko Porissa mielestäsi tarvetta Kirkonsijaiset.fi:n kaltaiselle
palvelulle?**

–Minusta se olisi hyvä asia, ja siitä voitaisiin keskustella vaikkapa
kirkkoherrojen kokouksessa.

MATTI KUHNA

PORIN
Kirkkosanommat

KIRKKOPORISSA.FI

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Heimo Hietanen Toimitussihteeri: Matti Kuhna

Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta
Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori / 0400 309 815 / tiedotus@porievl.fi
Taitto: Janne Isaksson/Mediakumppanit Oy
Paino: Alma Manu Oy
Jakelu: Posti Oyj. Jakeluhuomautukset p. 0400 309 815
Ilmoitusmyynti: Kotimaa Oy, Pirjo Teva, p. 040 680 4057
Seuraava numero ilmestyy 17.10.2019
Lehden näköisversio osoitteessa kirkkoporissa.fi

KIRKKO PORISSA

Me Miehet -toiminnan puheenjohtaja Sakari Leppänen järjestää tapaamisia myös omalla kotipihallaan, kennonmallisessa lapinkodassa.

Johdattava rukous on auttanut valinnoissa

Olkiluodon työmaapappina toiminut Sakari Leppänen kertoo, miten on saanut vastaukset kysymyksiinsä rukousten avulla.

TIINA MIETTINEN

Nykyisin toiminimellä työskentelevä, Olkiluodon työmaapapin virasta eläköitynyt **Sakari Leppänen** tituleeraa itseään tavalliseksi maatalon pojaksi.

Uskovasta perheestä lähtöisin olevan miehen reitti papiksi ei ollut aivan suora taikka vaivaton. Hän joutui nuorena hengellisten asioiden kanssa ris- teykseen.

– Etsin tarkoitusta elämälleni. Ajatelin, että se selviäisi minulle armeija-aikana. Niin ei kuitenkaan käynyt. Rukoilin, että jos Jumala haluaa minun tekävän hänen työtään, hän lähettäisi jonkun luokseni.

TÄYTETTÄVÄ LUPAUS

Nuori Leppänen lähti vuonna 1970 Kansanlähetykspäiville, jossa tapasi tuttunsa. Ystävä kysyi suoraan tämän uskon tilasta, johon hän myönsikin kaipaavansa selvyyttä. Leppänen sai kuulla lähetyspapin koulutuksesta, joka alkaisi Ryttylässä vielä samana vuonna.

– Kävin Ryttylässä. Mielessäni oli, etten todellakaan voisi lähteä sinne lehmänlannan keskelle opiskelemaan. Ajatus koulutuksesta kuitenkin vai-

vasi ja hän turvautui rippiraamattuunsa.

– Mietin, että avaan *Raamatun* ja mikä kohta sieltä osuukin silmään, olkoot se vastaus tilanteeseeni. No, se kohta oli sitten *Saarnaajan* kirjasta 5:3, joka alkaa näin: ”Kun teet lupauksen Jumalalle, täytyy se viivyttämättä.” Olin nimittäin luvannut lähetykspäivillä hakemani kyseiseen kouluun, Leppänen muistelee.

SELVÄ VASTAUS

Opintopaikka aukeni ja noin neljä vuotta myöhemmin Leppänen valmistui Kansanlähetyksen saarnaajaksi. Odotettavissa oli lähtö Etiopiaan, joka kuitenkin peruuntui silloisen vallankumouksen vuoksi. Sen sijaan hän lähti lähetystyöhön Itävaltaan kolmeksi vuodeksi.

Seuraava lähetyskohde Saksaan oli jo suunnitteilla, kun ahdistus iski. Lähetysaarnaja suuntasi metsään rukoukseen tilanteelleen ratkaisua.

– Istuin siinä kannolla ja kysyin, mitä Jeesus oli tilanteestani mieltä. Sieluni silmin näin hänet siinä vierelläni – hän oli aivan tyyni. Saavuttua kotiin, vaimoni kertoi saaneensa puhelun Etiopiasta, meille olisi siellä työpaikka. Ahdistukse-

ni haihtui sen saman tien.

OLKILUODOSTA RUKOUSVASTAUS

Etiopiasta palattuaan Leppäselle oli selvää, että hän tahtoi seurakuntaa muodostavaan työhön. Koulutustaso ei kuitenkaan riittänyt papin virkaan. Niinpä hän ilmoittautui Helsingin yliopistoon valmistuen papiksi vuonna 1991.

Olkiluodon työmaapapiksi eli ”ydinpapiksi” Sakari Leppänen pääsi Eura-joen kirkkoherran vinkattua paikasta hänelle.

– Hain virkaa ja minut valittiin. Ydinpapin tehtävä oli rukousvastaus. Olen aina viihtynyt vähän roisimmas- sa joukossa, joten mikäs sen parempaa kuin työskennellä paikassa, jossa sellainen porukka oli, hän naurahtaa.

Vielä eläkkeelle jäätyäänkin hän on pitänyt yhteyttä Olkiluodossa muodostuneen verkoston kanssa.

TÄRKEÄ MIESTYÖ

Pitkään Kansanlähetyksen miestyön parissa toimineena Leppänen sai ilokseen huomata, että Porissa oli aktiivinen Me Miehet -ryhmä.

– Ajattelin, että turhaan Kansanlähetyksen perustaa Poriin omaa ryhmää. Yhdistyimme Me Miehet -ryhmän kanssa.

Sittemmin toiminnan puheenjohtajaksi nimitetty Leppänen nauttii tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisestä.

– Yritän aina järjestää mielenkiintoisia tapahtumia ja retkiä. Kaiken toiminnan keskiössä on kristillinen arvopohja, että päästään sen tärkeimmän asian äärelle. Pysin pitämään huolen, että kulkupassi on kunnossa sitä viimeistä matkaa varten, hän sanoo.

KUKA?

Sakari Leppänen

- Syntynyt Viitasaarella 1949, asuu Porissa.
- Koulutukseltaan lähetysaarnaja ja pappi.
- Toimi Olkiluodossa työmaapapina 10 vuotta ennen eläkkeelle jäämistään. Hänellä on nykyisin toiminimi.
- Perheeseen kuuluu vaimo ja 3 lasta.
- Harrastuksina seurakunnallinen toiminta ja erilaiset askareet, kuten metsätyöt.

Kivikurssi tarjolla Noormarkussa

Kivenhiontakurssi Noormarkun seurakuntatalon alakerrassa kivi- piiriin tiloissa on menossa torstaisin 19.9., 26.9., 3.10., 10.10. ja 17.10. klo 17-20. Vetäjänä **Sini Huhtala**. Tervetuloa tutustumaan kivien kiehtovaan maailmaan. Lisätietoja antaa **Leena Kause**, puh. 044 542 9887.

VAULA WRANG

Elämä voittaa – voittaako?

Lääkäripariskunta **Veli-Pekka ja Minna Joki-Erkkilä** puhuu Me miehissä Porin seurakuntakeskuksen 1. kerroksessa pe 27.9. klo 17.00 alkaen aiheesta ”Toipumisen tie.” Musiikista vastaavat **Sauli ja Jaana Ahvenjärvi**, juonto **Esko Salmi**, isäntinä **Jukka Valkama** ja **Pasi Mettänen**. Myös naiset tervetulleita.

Mieluisten virsien lauluilta

Sitä virttä en unohda -lauluhetki torstaina 10. lokakuuta klo 18 alkaen **Aulis Haaviston** johdolla Pormestarinluodon seurakuntakodin kerhotilassa, os. Alahangantie 1. Veisataan lastenohjaaja **Marja Kasken** valitsemia virsiä, joista läsnäolijat voivat kertoa omia tarinoitaan. Tarjolla il- tateen ja pikkusuolainen.